

DE TRE KJEDE LEDD

ODD FELLOW ORDENENS MAGASIN
98. ÅRGANG - NR 1/20

Norsk Odd Fellow
Akademis symposium i Bodø 2020

6

Ordenen har fått en
ny Spesial Deputert
Stor Sire

8

Oslo og omegn
Rebekkaforening
er stiftet

20

“Erkjennelsens
porter”

41

STOR SIRE

Ekspansjon avhengig av gode logemøter!

Odd Fellow Ordenen er først og fremst en verdibærende etisk Orden, men enhver organisasjon må ha faste rammer og strukturer for å sikre god drift og utvikling. Det krever derfor et klart og konsist regelverk basert på lover, forskrifter og sirkulærer som alle medlemmene må forholde seg til. På mange måter kan en si at Ordenen både er regelstyrt og verdistyrkt. Utfordringen er at våre lover og regler skal bygge opp under våre etiske verdier og bli en naturlig del i vårt mål om personlighetsutvikling av den enkelte søster og bror. I arbeidsreglementet for loger og leire slås det klart fast at det er forbudt med utilbørlig språk og beskyldninger mot medlemmer, logen eller leiren. Dette understrekes også i de løftene vi avlegger om aldri å baktale våre ordenssøsken.

En god Odd Fellow skal kjennes på sine holdninger og handlinger og vise at Ordenens verdier og etikk er mer enn teori. Vi blir vurdert og bedømt ut fra om vi makter å omsette verdiene i praksis. Om vi viser medmenneskelighet, gjensidig respekt, toleranse, omsorg og om vi makter å etterleve den gyldne leveregel i praksis; være mot andre som du vil at de skal være mot deg. Vi må ikke bare å snakke om Ordenens verdier men også å leve etter disse og vise at kulturen og omgangsformene i våre logemøter gjenspeiler etikken og verdiene. Målet må være å skape gode logemøter med en kultur preget av Ordenens etikk og verdier.

Vi opplever en periode der det er mer utfordrende å få nye medlemmer og vi ser også at flere velger å forlate

Ordenen. Det krever en god innsats både når det gjelder kvaliteten i våre møter og arbeidet med rekruttering og ekspansjon. Det tas nå et ekstra tiltak fra Storlogen for å støtte opp under logenes og distriktenes arbeid med styrkelse og ekspansjon. Det er utnevnt et utvalg under ledelse av en ny

Spesial Deputert Stor Sire; Eks OM Britt-Eva Haaland, som skal utvikle og tilgjengeliggjøre verktøy, veiledninger og annet som kan tas i bruk. Det er et mål at det skal være en bredde i disse hjelpemidlene som gjør at logene har flere ulike virkemidler å velge mellom ut fra hvordan deres behov er, hvordan lokale forhold er og hvilke utfordringer og styrker den enkelte loge har. Arbeidet skal dekke rekrutteringstiltak, men også bidra til å kartlegge hva som gjør at enkelte loger er gode til å holde på medlemmer og hva medlemmene selv gir uttrykk for som gjør at de velger å være aktive søstre og brødre.

Vårt felles mål må være et målbevisst arbeid som sikrer god rekruttering og ekspansjon, samt avholde gode og innholdsrike møter med fokus på at hver søster og bror skal trives i Odd Fellow Ordenen.

*Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet*

Morten Buan
Morten Buan Stor Sire

Stor Sire har ordet	2
Noen steder kreves litt mer	4
Norsk Odd Fellow Akademis symposium i Bodø 2020	6
Ordenen har fått en ny Spesial Deputert Stor Sire	8
Nytt fra Kunnskapsnevnden	12
Leirbesøk i København	14
Ibsens kvinneskikkelser - hvordan tar de utfordringene	16
Oslo og omegn Rebekkaforening er stiftet	20
Etisk innlegg: TilliT	22
Odd Fellow over alt	24
Kunnskapsnevnden	26
Forandre for å bevare	28
Hvordan liker du De Tre Kjedeledd?	30
Norsk Odd Fellow Akademis symposium i Bodø 2020, annonse	34
Budordene i vår tid - en refleksjon	36
Må museum være kjedelig?	37
Konsert i Søm kirke, Kristiansand	40
“Erkjennelsens porter”	41
Skråblikk	43
Tildeling av 70-års Veteranjuvel	44
Redaktørens hjørne	46
Hans Børli dikt	48

Noen steder kreves litt mer

av DSS Jon Holien/redaktør / foto: J. Holien.

■ En historie om et Distriktsrådsmøte i Distrikt 12 Finnmark

Avstand er for mange en utfordring sørpå. 10 mil er en lang vei. Men jo lenger nord vi kommer, jo mindre synes avstander å bety.

Ser vi stort på det kan vi se på distrikt 12 Finnmark som et halvt hjul med eiker der Karasjok er navet. Via eikene kommer det en bil med representanter fra logestedene: Honningsvåg, Hammerfest, Alta, Vadsø og Kirkenes. I kilometer tur retur for hver bil blir det respektive: 474 km, 424 km, 394 km, 522 km og 530 km. Altså et anselig stykke vei som skal tilbakelegges for hvert møte.

Vi lar Distrikts Stor Sire Jon Holien fortelle:

Denne gang kom vi fra plussgrader på kysten til 20 minus i Karasjok. Stille, kaldt vær, stjernehimmel med stor

måne over, vinterkledte trær og knirk i steget.

En belyst snøkledd glassbambi med avkom, i fint kaldt vintervær ønsket oss velkommen til hotellet. Fra hotellrommet kunne man skue rett ut på kjempestore istapper som vitnet om en takisolasjon som ikke er etter siste forskrift. Det lignet mer på et kirke-

orgel, uten at vi kontrollerte lydbildet ved å slå på dem.

På slike lange reiser kan mangt skje, både av positiv og negativ karakter. Man kan også bli minnet på at livet er skjørt og at det i enkelte tilfelle kan være svært små marginer mellom glede og sorg.

Bilen fra Kirkenes møtte på finsk side

av grensa en trailer med fulle lys. Ingen dimming å spore på traileren, heller ikke på de 4 lyskasterne som var montert oppe på førerhytta. Fører av Kirkenesbilen ble helt blendet og oppdaget ikke før i siste liten at det var en reinflokk på veien foran traileren. En erfaringsrefleks fikk ham til å kaste bilen til side ut i den snøfylte grøfta. Likevel ble en rein truffet av venstre front på bilen. Etter en halvtime var de igjen på veien. Det var materielle skader, men heldigvis uten personskader og bilen kunne kjøres videre.

Tradisjonelt har vi to møter i året i distriktet, ett i november og ett i mars.

Vi møtes på Scandic Karasjok, 6 Storrepresentater for Rebekka og 6 Storrepresentanter for Odd Fellow, samt DSS'ene Agnes Margareth Henriksen og meg, Jon.

Vi møtes på fredag kveld til en sammenkomst. Lørdag har vi program fra kl 09.00 til 18.00 med felles middag kl 19.30 og utover. Søndag har vi program fra kl 09.00 til 12.30, deretter lunsj og hjemtur med bil.

Mesteparten av tiden er vi hver for oss, Rebekka og Odd Fellow. Noen poster har vi felles, som etisk post med musikk hver morgen. Siste post på programmet på lørdag er en quiz med blandede lag der konkurranseinstinkt får utfolde seg. Ellers kan vi ha forskjellige tema der vi er samlet.

På novembermøtet er sakene/referatene fra Storebedsmannsmøtet i fokus, så også i år. Vi hadde konstruktive diskusjoner og fokuserte på lokale forhold og lokale utfordringer på veien videre «mot Det Forjettede Land». God stemning, god mat, hyggelig betjening, gode etiske bidrag, humor og latter sammen med erfarne, positive søstre og brødre bidro til å få ladet batteriene som har vært noe utladet over tid. Stoor Takk til deltagerne!

Bildene viser: Bambi, bjørk og måne, inngang hotell, istapper, «gjengen» inne, bilskade, reinhår, «gjengen» ute, samt et bilde fra Vadsø, Lindsethveien 31, med sene stråler fra sola når vi nå er inne i den såkalte mørketid.

NOFA Symposium i Bodø 1

Av visitbodo/redaktor@oddfellow.no / Foto: visitbodo.no

■ **Bodø har verdens sterkeste tidevannsstrøm, Saltstraumen og fjellkjeden**

UTSATT TIL 18.-20. JUNI 2021. HUSK Å AVBESTILLE ROM OG REISE FØR 8. APRIL 2020

Bodø huser rundt 50 000 innbyggere og er en av de raskest voksende byene i landet

Bodø ligger på en halvøy i Nordland og tilbyr et variert utvalg av eventyr. Her kan du padle i kajakk eller spille golf under midnattssola, ta en tur med en hurtigbåt gjennom den imponerende skjærgården eller fiske i verdens sterkeste tidevannsstrøm, Saltstraumen.

På Kjærringøy kan du oppleve Norges best bevarte kysthandelspost, som var en stor inspirasjon for forfatteren Knut Hamsun, og der nyte den milde øyas tempo, samt vakre strender og taggete fjelltopper.

Byen har også et velutviklet musikk-liv, som har produsert og oppdaget nye talenter på lokale, nasjonale og internasjonale stadier. I august måned arrangerer Bodø to store musikkfestivaler, "Parkenfestivalen" og "Nordland Musikkfestuke", som begge tiltrekker seg tusenvis av mennesker. Likevel ligger byens viktigste sjarm i

Tommy Andreassen-www.nordnorge.com

bakgrunnen av spektakulære fjelltopper og høy himmel. Fjellkjeden Børvasstindan tilbyr både tur- og klatremuligheter og Bodømarkaskogen er flott for skigåing om vinteren og lange turer i sommersesongen. Bodø har også den tetteste befolkningen av den «hvitvingede» havørnen i verden, og derfor er byen ofte referert til som «Sea Eagle Capital».

Bodø er et knutepunkt for Nordland og kan nås med fly, tog og båt. Hvis du ønsker å utvide turen, vil kystruten kystriksveien (Rv17) til Trondheim starte i Bodø, og rett over Vestfjorden

med båt ligger de verdensberømte Lofoten-øyene.

Hvordan ta seg til Bodø? Du kan reise til Bodø med bil, ferge, hurtigbåt, hurtigrute, tog eller fly. Sjekk ut <https://reisnordland.no/>

Odd Fellow Ordenen i Bodø har hatt en sterk ekspansjon gjennom de siste 10 årene. I dag har Bodø hele 6 Odd Fellow loger og 4 Rebekkaloger, 2 Odd Fellow leire og én Rebekka-leir som inkluderer logene i Fauske, Saltdal og Glomfjord. I tillegg har Glomfjord én Deputasjonsleir. Det totale medlemstallet i Bodølogene er nå oppe 910 pr. 1.1.2020.

Storrepresentant Tor Arne Strand, rådsmedlem i Norsk Odd Fellow Akademi, sier at ordensarbeidet i Bodø preges av høyt engasjement og stor ytelse. Medlemmene stiller alltid opp, det være seg dugnader på huset, kokelag på kjøkkenet, utadrettet aktivitet og ikke minst et fantastisk engasjement når det gjelder RS 169 Odd Fellow III som er stasjonert i

2.-14. juni 2020

Børvasstindan.

Ernst Furuhatt-www.nordnorge.com

Bodø. Odd Fellow loge nr. 68 Landego i Bodø ble beste loge hva gjaldt innbetaling pr. medlem til Landssaken

I Bodø er det alle slags aktiviteter rett utenfor døren. Nyt din øl eller et glass Chablis ute på kaikanten, gå på shopping i byens moderne kjøpesentre eller små spesialiserte butikker. For de som er interessert i kunst og håndverk, har Bodø et mangfoldig samfunn av lokale kunstnere.

Alle Odd Fellow søstre og brødre kan melde seg på NOFA Symposiet.

Programmet og priser finner du i annonsen for NOFA Symposiet side 34.

Ernst Furuhatt-www.nordnorge.com

Scandic Hotel Havet

En fantastisk beliggenhet på havnen. Nydelig utsikt over havet.

Kort gange til Ordenshuset (10 min) Sjekk inn fra kl. 15:00 Sjekk ut senest kl. 12:00

Maksimal kapasitet i største møterom: 600

Bygget: 2014

Antall etasjer: 17

Antall rom: 234

Antall allergivennlige rom: 22

Antall rom for funksjonshemmede: 24

Antall dyrevennlige rom: 2

Miljømerker: Svanemerket

Ordenen har fått en ny Spesial Deputert Stor Sire

Av redaktor@oddfellow.no / Foto: Privat

Med utnevnelsen av ny Spesial Deputert Stor Sire, ønsker Stor Sire å sette ekstra fokus på arbeidet med rekruttering og styrkelse og ekspansjon i Ordenen. Møt Britt Eva Bjerkvik Haaland, Ordenens nyutnevnte SDSS. Sammen med SDSS Per Arild Nesje vil Britt Eva Haaland ha ansvar for et av våre viktigste satsinger.

DTK møter Britt Eva i Stortingsgaten, rett etter at det er besluttet å utnevne henne til Spes Dep Stor Sire, og lurer selvfølgelig på hvem er Britt Eva?

Jeg er akkurat fylt 46 år og er gift med Jon Petter og har 3 barn, Sigrid, Christian og Henrik som er 16,14 og 13 år. Alle barna midt i tenårene, så det er spennende tider og hektisk. Vi bor på Stabekk. Jeg er jurist og har også en mastergrad fra BI i ledelse, som jeg har tatt etterpå. Her er det økonomi, prosjektledelse og organisasjonspsykologi som er fagfeltet. Jeg har jobbet i mange år som jurist, og da i krysningsfeltet mellom juss og IT og for 2 år siden gikk jeg fra offentlig forvaltning til å jobbe som konsulent og jobber nå som cyber security konsulent i Sopra Steria. Cyber security eller informasjonssikkerhet som ofte sies på norsk, handler om å sikre at virksomhetene har god kontroll på informasjonen sin. Både at den ikke endres uten at det er meningen, at de som har behov for den har tilgang og at den ikke kommer uvedkommende i hende. Som konsulent er jeg ute og hjelper ulike private og offentlige virksomheter med dette, for eksempel ved å bidra til at de får på plass styringssystemer, lage tilpassede opplæringsprogram eller gjennomfører risikovurderinger.

Du lever et aktivt liv med en karriere i næringslivet, familie og barn i en krevende alder, høyt engasjement i Odd Fellow – hvordan får du det til?

17. mai feiring på Jar skole.

(og her ber jeg om tilgivelse for å stille et spørsmål som sannsynligvis aldri vil bli stilt til en mann)

Jeg tenker at det det handler om er å engasjere seg i de tingene som gir deg overskudd. Du kan ikke være med på ting som trekker energi ut av deg, da får du ikke tid.

Vi har brukt mye tid på å lære barna til å være selvstendig. Vi er ikke sånne foreldre som kjører og bringer ungene over alt. Vi er involvert i aktivitetene og er med dem på mye. Men de er også veldig selvgående, lager middager og hjelper hverandre. Det er viktig at når en har en familie, så må en jobbe sammen som et team. Det må ikke være sånn at det er foreldrene som skal drive hele «showet». Jeg tenker også at en ikke må være så redd for å spørre om hjelp, heller. Venner, naboer, familie er jo der og kan helt sikkert trå til om det trengs. Vi må tenke at vi er en del av et større samfunn. Vi har ikke veldig mye familie i nærheten, så det gjelder jo å etablere kontakt og nettverk som kan være gjensidig støtte og hjelp.

Hvor kommer du fra?

Jeg er født i Bodø og flyttet til Bergen da jeg var 8 år gammel. Jeg vokste opp i Bergen og flyttet til Østlandet da jeg var ferdig å studere. Mitt første møte med Odd Fellow Ordenen var faktisk i Bodø, på juletreffestene i Ordenshuset i Bodø.

Jeg studerte juss i Bergen og tok så spesialfag i Nederland og bodde i Amsterdam i 8 måneder.

Du har jo hatt mange embeder i din egen loge og ble medlem av Kunnskapsnevnden for 2 år siden, hvilke erfaringer har du med deg derfra?

Jeg tenker at det er et nesten uutømmelig behov for kunnskap og kommunikasjon. Det kan være vanskelig å nå ut til alle loger og medlemmer med all informasjon. Den tradisjonelle kommunikasjonskanalen med brev til hver enkelt loge og leir er ikke godt tilpasset realiteten idag. Med alle nye kommunikasjonskanaler, så trenger vi tid på å finne de beste måtene å få riktig

informasjon ut raskt nok og til mange nok. Vi trenger kanskje også noe mer forventningsavklaringer. Storlogen har et ansvar for å legge til rette og å sette rammer for det arbeidet som skal gjøres i Ordenen. Samtidig så er det logene og leirene som er grunnsteinen i alt arbeidet som gjøres. Det er viktig at de tar ansvar for sitt indre liv og at de ikke er redde for å spørre eller for å be om å få delta i arbeid som settes i gang.

Kunnskapsnevnden har jo kommet med gode opplæringsprogram, det har blitt utarbeidet mye bra undervisningsmateriell. Hvordan har det vært å være med i dette arbeidet?

Det har vært utrolig spennende, men også krevende. Å balansere ambisjonene med mulighetene. Men utrolig gøy å være med på den jobben.

Hvordan skal du nå ta med deg dine erfaringer fra Kunnskapsnevnden over i din nye rolle som Spes Dep Stor Sire for Styrkelse og Ekspansjon?

Det som er viktig for meg, er at vi er i stand til å legge til rette og hjelpe i gang. Storlogen er jo ikke veldig mange mennesker. Ressursene er få,

Besøk på Fillipinene desember 2019. Boken og t-skjorten er gaver jeg fikk av søstre og brødre.

så det er viktig å finne veier der en kan sette logene i stand til å drive arbeidet videre selv. Det er jo noen som er kjempeflinke til å få dette til, så det blir å forsøke å hente ut mest mulig fra det som er bra og klare å hjelpe til med å dele dette med de øvrige. Det blir en kjempeviktig oppgave. Det sitter garantert mange rundt omkring som har masse gode tanker og ideer. Og så er vi ikke klar over det. Hvordan skal vi klare å få disse med på laget, på et eller annet vis?

Vi har jo snakket litt om det tidligere, men utfordringene ligger jo i rekruttering. Hva tror du må til for å klare å få fart på rekrutteringen?

Det viktigste når vi skal rekruttere, er jo at vi har noe å rekruttere til. Vi må ha lyst til å ta med oss folk. Det er jo slik at om du sitter i en loge som sliter, og du selv egentlig ikke har lyst til å gå på møtene, da tar du ikke med deg noen inn i dette.

Jeg tenker at det er en grunn til at det heter Styrkelse og Ekspansjon, med styrkelse først. Du må ha den gode grunnvullen i logen først og så kan du invitere inn nye medlemmer.

Og så må man ikke være så redd for å snakke om logen og logelivet. Flere av de fadderbarna jeg har, kom til meg fordi de har hørt jeg har snakket om logen. Og de kommer og sier at dette høres jo spennende ut, kanskje det kan være noe for meg? Og så tenker jeg videre at kanskje vi må gi våre medlemmer litt hjelp – hvordan snakker vi om logen. Hva er greit å si? For vi skal ikke mange årene tilbake før det ikke var vanlig å fortelle at man i det hele tatt var med i logen. Har du lov til å si at du er med i logen? Ja selvfølgelig og jeg har og lov å si at jeg stortrives og synes det er kjempegøy.

Arbeidslivet er veldig resultatfokuserert. Da synes jeg det er fint å framheve at Ordenen er et sted der du kan ha søkelys på prosess. Ja, vi skal få til en del ting, men du får også lov til å være i den prosessen; prøve og feile. Vi hadde for kort tid siden besøk av en svensk søster og hun sammen-

May-Britt Halvorsen innvies høsten 2019. Her sammen med fadder Britt Eva Haaland og OM i Rebekkaloge nr 65 Teresa, Kjersti Strøm Fjære.

lignet logen med en treningsleir der du får trene på vennskap, kjærlighet og sannhet. Noen ganger kan det gå skeis, men da er det bare å reise seg. I Ordenen er det rom for å trene på disse tingene. Og det er ikke så mange andre plasser man finner det i dag.

Ekspansjon handler jo også om leiren og hvordan få medlemmene våre interessert i å gå videre til leiren. Har du fått noen tanker om det?

Vi må forstå at når vi går gjennom gradene i logen, har vi gjennom utviklingsprogrammet en ganske tett oppfølging. Det er en forventning til at vi kommer på møtene og at vi deltar. Vi må ikke være så redde for å stille litt krav til søstre og brødre. Det er viktig at du kommer og deltar fordi det er gjennom det du kan få mest mulig ut av ditt ordensliv. Når du har fått DHSG er det nok mange som føler at det blir litt tomt. Plutselig så har du ikke den oppfølgingen du har vært vant til. Og får du oppgaver, så får du ofte ikke noen oppfølging. Så det blir mer jobb enn læring. Vi må tenke at alle trenger oppfølging, alle trenger læring – uavhengig av

antall års medlemskap. Når du er ny i logen, har du gjerne noen treffpunkter som brukes til å diskutere – hva er logen, hva driver vi egentlig med her. Men senere er det liksom slik at «nå er du voksen», nå skal du hjelpe de andre. Men så trenger vi jo oppfølging hele veien. Og klarer vi å henge på et slikt fellesskap hele veien til de blir kallet til leiren, så tror jeg det er lettere å si ja til nye utfordringer. Da blir utfordringene en læreprosess og ikke en byrde. Hvis du opplever at de tre årene fra du har fått DHSG til du kan bli kallet til leiren blir bare jobb og lite læring, da tror jeg de fleste vil takke nei. Da er det sikkert bare nok et sted der du blir pålagt oppgaver som en kanskje ikke får noe ut av.

NOFA -Norsk Odd Odd Fellow Akademi – du er jo også engasjert der. Hvor ser du NOFA i det store bildet?

Jeg tenker at det er en fantastisk plass sånn litt på siden av den litt strenge linjeorganisasjonen i vår Orden. I loge og leir må du gå tjenestevei og det er ikke lett å få til endringer uten videre. Det er jo en bra ting på mange måter. Men så har du Akademiet,

der du kan opprette prosjekter eller sette opp seminarer der det er mulig å diskutere tingene og se på tingene utenfor den stramme linjeorganisasjonen. Og finner man så ut at dette er jo et godt resultat og dette kan det bli noe bra ut av, da kan man ta det inn i linjeorganisasjonen. Et godt eksempel er søstrenes nye DHSG, som startet som et prosjekt i NOFA og nå er fullt ut gjennomført i alle logene i Norge.

Jeg var jo selv med på Den Gode Overmester i første runde, og synes det er kjempebra. Men jeg er litt bekymret for hvordan vi skal kunne få rullet det ut slik at alle kan være med. Det har jo vært kjempe etterspurt.

Det er mange som trenger oppfølging i sine roller i logen. Det er nytt og mye å forholde seg til. Vi gjør jo ting litt annerledes enn hva vi er vant til i arbeidslivet. Det å kjøre slike prosjekter som DGOM er kjempebra og ikke minst at vi også kjører evaluering etterpå. Hva fungerer, hva bør endres hvordan kan vi ta dette videre.

Det er helt tydelig aldersutfordringer i både Rebekka- og Odd Fellow logene, kanskje enda mer i Rebekkalogene. Hvordan skal vi klare å rekruttere yngre søstre og brødre til Ordenen?

For det første må vi jo spørre dem. Det er for mange som lar være å spørre en datter eller en sønn, fordi de har det så travelt. Vi må ikke ta avgjørelsen på vegne av de yngre. Spør og la dem vite at de er velkomne. En yngre søster i min loge fortalte sin mor at hun skulle tas opp i Odd Fellow Ordenen. Denne moren var med i en annen orden og spør selvsagt hvorfor datteren ikke kunne komme til morens loge. Svaret var klart: Du spurte meg aldri. Britt Eva spurte meg. De må jo vite at de er velkomne. Og så må vi passe på at de får noe ut av å være i logen, at de blir inkludert når de kommer og så må vi ikke være redd for å gi dem oppgaver selv om de er unge. Vi må se det positive i det. For egen del var det å gå i logen veldig kjærkomment avbrekk i hverdagen. Det er et hektisk liv å være småbarnsforeldre, men for

meg ble logen noe positivt. I logen var jeg ikke bare «mamma'n til» men jeg fikk være Britt Eva. Og så må vi også respektere de som i en småbarnsperiode ønsker å prioritere å være hjemme og ta en pause fra logen. Og da må vi sørge for å ta godt vare på de underveis og ønske de velkommen når de er klare til å komme tilbake. Det er mye vi kan gjøre, men mye er avhengig av lokale forhold i den enkelte loge. Det aller viktigste er at våre søstre og brødre føler tilhørighet.

Den private Britt Eva, hva er interessene dine utover familie, jobb og ordensengasjement?

Vi er veldig glade i å reise, hele familien sammen. Vi var på Filippinene nå i julen, i Amsterdam i vinterferien og så er det London i påsken. Og til høsten skal vi ha utvekslingsselev, en ungdom som skal bo hos oss ett år, bare så vi er sikre på at vi har nok tenåringer i huset, liksom. Det blir spennende. Noen interesser har jeg lagt litt på vent, men jeg spiller saksofon og den tar jeg fram noen ganger ved behov i skolekorpset og øver litt med guttene mine. Så var jeg aktiv skytter i mange år, og nestleder i Akershus Skytterkrets. Men det har jeg måttet legge bort for en periode.

Det å reise har vært en kjær hobby i mange år. Når vi fikk barn så var det å finne muligheter til å ta de med. Vi feri-

erte i Equador og der traff jeg en dame som drev med leksehjelp og lignende i en liten indianerlandsby oppe i fjellene. Jeg kontaktet henne etterpå og spurte om vi kunne komme og hjelpe i 3 uker, og da dro jeg og barna ned for å bidra. Det var jo litt skrekkblandet fryd, men gikk utrolig bra. Vi har vært tilbake flere ganger for å jobbe i landsbyen.

Dere var jo på Filippinene nå i julen, hva handlet det om?

Vi skulle feire jul sammen med familien til en filippinsk venninne som først var to år hos oss som au-pair. Hun bodde også etterpå hos oss mens hun studerte. Yngstemann og jeg reiste ned en uke før resten av familien for å lære litt om Odd Fellow i Manila. Vi fikk være med på møter, lunsjer og fundraisers.

Så kommer jo 10.000 kroners spørsmålet – hva med en kvinnelig Stor Sire, når kommer hun?

Det er mange dyktige søstre i vår Orden, men de er kanskje bekymret for å ta på seg en slik jobb. De må vite at det står mange bak som sitter med kunnskap, erfaring og vilje til å bidra til at vedkommende skal lykkes. Jeg tenker at det viktigste er å finne en som har tanker om hvor skal Ordenen gå videre. Det er en god tanke at vi må forandre for å bevare. Men da må vi også være tydelige på hva det er vi skal forandre og ikke minst hva er det

vi skal bevare. Vi skal jo fortsatt være annerledes, så det er viktig å definere vår egenart. Hvis ikke trenger vi ikke å være en Orden. Jeg tror vi får en kvinnelig Stor Sire når en kvinne som er kvalifisert sier ja til å ta oppgaven. Ikke fordi hun er kvinne, men fordi hun er den best kvalifiserte. Og at hun har en visjon, en tanke om hva hun vil gjøre med og i Ordenen og som har aksept blant medlemmene.

Har er det første du tar tak i som leder for Nevnd for SUSE (Storlogens Utvalg for Styrkelse og Ekspansjon)?

Noe av det første jeg kommer til å se på er om det er noen akutt tiltak vi må sette inn. Vi ser jo at noen loger, Rebekkaloge nr.13 Ruth i Haugesund er et godt eksempel, som er veldig gode på rekruttering og som klarer å beholde de som blir rekruttert, og som får de nye aktive. Hva kan vi lære av denne logen og bruke videre? Det kan være greit å tenke stort, men starte smått. Hvor vil vi og hvor klarer vi å starte nå? Du klarer ikke å ta alt med en gang. Kanskje kjøre noen pilotprosjekter og forsøke å overføre noe bra fra andre. Nå ønsker jeg å etablere en god referansegruppe (SUSE) og starte arbeidet.

DTK takker for samtalen og ønsker søster Britt Eva Haaland lykke til i sitt nye embede.

Besøk på Filippinene desember 2019. Henrik, Britt Eva, Christian, Jon Petter og Sigrid.

Nytt fra Kunnskapsnevnden

Av SDSS Per Arild Nesje

■ Ordenens tilstand på medlemssiden etter 1 års arbeid med prognoseverktøy og fokus på Styrkelse og Ekspansjon

I slutten av året i 2018 ble alle våre loger anmodet om å lage en prognose for sin fremtidige medlemsutvikling basert på sine historiske tall for innvielser og avgang og faktiske tall for snittalderen i logen. Basert på dette fikk de et tydelig bilde på hvordan netto medlemsutvikling ville bli for logen. Dette var med å tydeliggjøre utviklingen og for mange loger viste denne grafiske fremstillingen skremmende tydelig at utviklingen gikk feil vei.

Logene brukte så prognoseverktøyet til å lage en plan på hvor mange nye medlemmer de trengte å ta inn, hvor mange de kunne tillate i avgang og alderen på disse (ung alder på nye medlemmer har stor positiv effekt) for å få en fremtidig utvikling som de var fornøyd med.

I vår dialog med logene ser vi tydelig at de har fått et mye mer bevisst forhold til hva som må til for å oppnå en tilfredsstillende medlemsutvikling. Men klarer de å oppnå sine mål?

Distrikts Stor Sirene har nå rapportert hvordan det gikk i logene i 2019 og vi har gjort en vurdering av resultatene. Dette er grafisk presentert for de 5 siste årene, se grafene nedenfor.

Vi ser at antall innvielser har gått litt ned fra året før og fremdeles er en god del lavere enn toppåret 2016 hvor vi hadde stort fokus på den nye Venneaften.

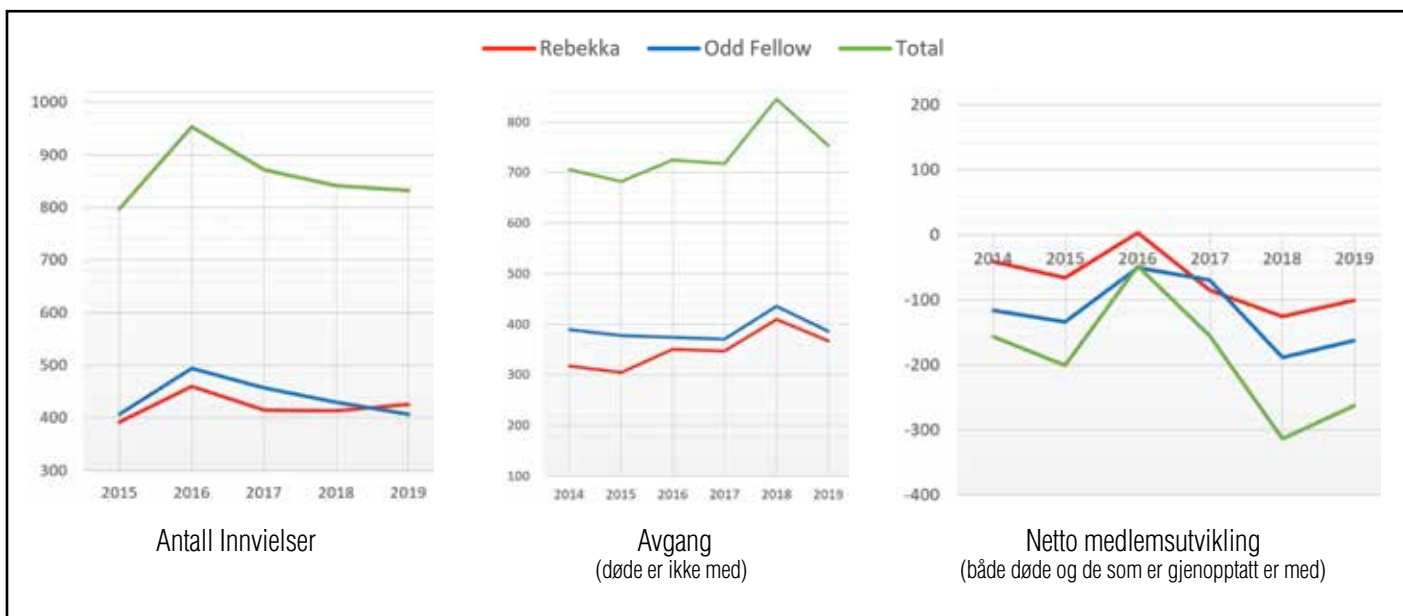
Antall medlemmer i avgang har hatt en positiv utvikling i 2019 og nærmer seg nå samme nivå som vi hadde før 2018 (som endte opp med et veldig høyt avgangsnivå).

Men netto medlemsutvikling ligger godt under null linjen og vi har fremdeles et stykke å gå før vi kommer opp på et tilfredsstillende nivå.

Det er imidlertid gledelig å se at de to første månedene i 2020 viser en positiv trend. Netto medlemsutvikling er fremdeles litt på minussiden, men tydelig bedre enn samme periode i de foregående år. To måneder er en for kort periode til å legge altfor mye i det, men vi tar med oss dette tegnet til en positiv utvikling. Kanskje er dette starten på at flere loger klarer å snu medlemsutviklingen?

Hvor i landet går det best og hvor har vi de største utfordringene?

Vi ser at det er til dels store variasjoner i distriktene våre på hvem som

De stedene hvor det nå går best er:

- Odd Fellow: 1 Oslo og Akershus, 9 Hålogaland, 21 Oslo og omegn og 22 Aust-Agder
- Rebekka: 1 Oslo, Akershus og Kongsvinger, 4 Sunnmøre, 8 Vestfold, 19 Nord-Rogaland og 22 Aust-Agder

De største utfordringene har vi i disse distriktene:

- Odd Fellow: 4 Sunnmøre, 6 Trøndelag, 7 Østfold, 8 Vestfold, 10 Hedmark og Oppland, 11 Troms, 14 Vest-Agder, 15 Buskerud og Asker og 19 Nord-Rogaland
- Rebekka: 7 Østfold, 9 Hålogaland, 10 Hedmark og Oppland, 20 Helgeland og 23 Smaalenene

klarer å snu utviklingen og hvem som fremdeles sliter med å få dette til.

Hva må til for å bedre medlemsutviklingen og hvilke planer har Storlogen

Resultatene viser oss at det fremdeles er en stor utfordring innen Ordenen når det gjelder Styrkelse og Ekspansjon. En del loger klarer seg bra nå, men ganske mange har problemer.

De fleste vi snakker med ser hva som skal til og de ønsker å få det til, men sliter med å få de resultatene de

trenger. Det må fremdeles legges ned en betydelig innsats for å øke antall innvielser og redusere avgangen.

Storlogen fortsetter sitt fokus på Styrkelse og Ekspansjon og to nye tiltak er i ferd med å bli iverksatt.

Det første er en videreutvikling av Venneaften konseptet som legger opp til flere variasjoner av innholdet på Venneaften og det blir større frihet for logene å velge selv hvilket manus de ønsker å bruke og valgfrihet på flere elementer i gjennomføringen. Vi håper dette vil bli positivt mottatt.

Det andre tiltaket har vi store forhåpninger til. Stor Sire har utnevnt enda en Spesial Deputert Stor Sire for Styrkelse og Ekspansjon som vil få ansvaret for å revitalisere SUSE (Storlogens Utvalg for Styrkelse og Ekspansjon). Dette er Eks OM Britt Eva Bjerkvik Haaland som også er medlem av Kunnskapsnevnden og som vil få en særskilt oppgave med å utarbeide spesielle tiltak for å hjelpe de logene som trenger hjelp med medlemsutviklingen. Se eget intervju med vår nye SDSS tidligere i dette nummer av De Tre Kjedeledd.

Jan og Anne har ikke bare husrom, men også hjerterom.

A skrive et testament er å skrive seg inn i liv som skal leve videre. Tilgodeser du SOS-barnebyer med hele eller deler av arven, gjør du det mulig for utsatte barn å skape seg sin egen framtid. For alle barn skal arve jorden.

sos-barnebyer.no/testament • Tlf. 23 35 39 00.

Vi kan tilby advokathjelp.

Leirbesøk i København

Av Inger Hefte Kvilhaug / foto Vivi-Ann Sjong og Inger Hefte Kvilhaug

■ **Fredag 1. - søndag 3. november 2019 i regi av Storrepr. Hilde Sataslaatten Odd og eks skattm. Elin Blomberg**

I novemberregn dro 26 matriarker, 23 fra Rebekkaleir nr. 26 Jarlsberg, 1 fra Rebekkaleir nr. 6 Tunsberg og 2 fra Rebekkaleir nr. 14 Hera, til København. De fleste fløy, mens noen brukte bilen.

Hotellrom var ordnet til alle på Hotell Admiral (Pakkhuset), 10 minutters gange fra Odd Fellow Palèet.

Fredagskvelden var det på hotellet ordnet med nydelig mat og drikke i et eget rom med utsikt over vannet mot operaen. Praten gikk livlig.

Møtet vi skulle delta i, i Matriarklejr nr. 2 Aurora var satt til kl. 12:00, og vi skulle overvære en opptagelse av to matriarker. I tillegg var det leirens 39 års dag som skulle feires. I regnværet rustet vi oss i galla og gikk.

Det var også andre gjester til stede fra Matriarklejr nr. 12 Flora fra Slagelse. Vi ble alle tatt godt i mot av HM Birgit Petersen og hennes embedsmenn. Mye var annerledes enn hos oss, men vi kjente oss så absolutt igjen. Høytiden var der!

Etter møtet i leirsalen ble vi invitert inn i Kongesalen, den største spisesalen i Palæet, hvor en loge-
bror og hans far oppvartet oss med

musikk. Vi satt rundt runde bord, og alle bordene hadde en bord-
leder som tok utrolig godt vare på oss gjester og egne matriarker

Ibsens kvinneskikkelser - hvordan tar de utfordringene?

SchimJolie Photography

Av str Agnes Gjellestad, Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer, Kristiansand

■ I lys av vår Ordens evig aktuelle tema - vår etikk og våre verdier – vil det alltid være interessant å gå tilbake i historien for å finne likheter og forskjeller mellom den moderne logesøster og noen av de kvinneskikkelsene som fortsatt lever i litteraturen.

Hva slags liv hadde de? Hvordan tenkte de, og hvilke motiver lå til grunn for deres etiske og moralske valg? Kan deres tilværelse overhodet sammenlignes med de valg og de problemer dagens kvinner møter i sine liv? Er våre etiske utfordringer de samme i dag som de var for Ibsens kvinneskikkelser for over hundre år siden?

Ordenens stadig tilbakevendende etikk – om vennskap, kjærlighet og sannhet – om nestekjærlighet, empati og troskap, om toleranse, plikt og rettskaffenhet, - er menneskelige verdier som er uavhengig av tid og sted. Selv om tilværelsen for Ibsens kvinner på mange måter var totalt forskjellig fra det livet vi lever i vår moderne tid - så ser vi likevel at de grunnleggende verdiene stort sett er uforandret.

Ibsens kvinner er høyst ulike individer, og han beskriver deres liv og skjebner med en sjelden innsikt og forståelse. Ibsen favner bredt i verkene sine, og her er mye å velge mellom. I ett av Ibsens tidlige dramaer, «Fru Inger til Østraad» (1854), møter vi Inger, som blir stilt overfor en personlig, tragisk konflikt. Hun er av høy byrd, stolt og rik på gods og evner, men en gang glemmer hun sitt land og sitt kall; mens det forventes av henne at hun skulle bli den som skulle samle folket og befri landet fra det danske

Solveig i Peer Gynt, foto Frits Solvang Dextra Photo

herredømmet, blir hun hodestups forelsket og gir etter for sine følelser. Resultatet blir hennes kjærlighetsbarn, som for alt i verden må holdes skjult for omverdenen. Skam og skyldfølelse følger henne resten av livet, og hun går inn i et kjærlighetsløst ekteskap for å skjule sin ulykke. Inger er sterk og handler etter fritt valg og egen vilje. Hun er både passiv og aktiv, men hun er likevel bundet av konvensjoner og nødvendighetens lov, tilsynelatende et offer for ytre tilfældigheter. Det går en nemesis gjennom livet, og gjennom hele stykket råder en stemning av uvær, undergang og uhygge. Hennes morskjærlighet sprenger alle grenser, og det hele ender da også dypt tragisk. Inger dreper sin egen sønn, uten at hun er klar over hvem han er. Også i vår tid vil jeg tro at mange mødre har vilje og evne til å gjøre eller ofre hva som helst for sine barn.

Et av Ibsens mest kjente dramaer, «Peer Gynt», har definitivt en mannlig hovedperson, men likevel må jeg nevne en av «de kvinder som sto bak ham». Da Solveig gikk til Peers hytte, gjorde hun et etisk valg, vel vitende om at den veien aldri gikk tilbake. Hun skulle vente «både vinter og vår», troskap var hennes styrke. Solveig var alltid klar til å redde ham, fra både Bøygen og Knappestøperen. Hun levde i tro, håp og kjærlighet til Peer hele livet, selv om han sviktet hele veien. Solveigs kjærlighet fremstilles som magi, i slekt med Dantes «Divina Commedia». **Det er nesten en forkynnelse av at det bare er gjennom kjærligheten - og ved Solveigs hjelp - at Peer kan lære å overvinne sin egoisme, sin feighet og sitt hovmod.**

I 1879 kom «Et Dukkehjem», et realistisk samfunnsdrama. Vi møter Nora og hennes mann Thorvald Helmer. Tittelen røper hva slags hjem dette er, Nora er dukken som Helmer kan leke med, hun skal ikke ha noen egne meninger og ingen egen vilje. Men når motgang og sykdom rammer, våger Nora å ta ansvar. I en tid hvor kvinner ikke hadde noen rett til å kunne ta opp lån på egen hånd, handler Nora med hjertet. Hun forfalsker sin fars

FAKTABOKS HENRIK IBSEN

Dramatikeren og forfatteren Henrik J. Ibsen født i Skien, Telemark den 20.mars 1828 døde i Kristiania (Oslo) 23.mai 1906. Henrik Ibsen er en av verdenslitteraturens største og mest innflytelsesrike dramatikere. Han fornyet den antikke tragedie i form av realistiske prosastykker der vanlige mennesker inntar de klassiske tragediehelters rolle, og tilførte dermed det borgerlige drama ny kunstnerisk vitalitet og klar sosial betydning. Med sine symbolistiske skuespill foregrep han også utviklingen av 1900-tallets ekspresjonistiske og modernistiske teaterkunst. (fra Norsk Biografisk leksikon.)

underskrift for å kunne skaffe et lån i banken; av ren kjærlighet til sin mann, for å kunne ha råd til å gi den pleie og behandling han trenger for å bli frisk. Hun redder livet hans, og er stolt over sin heltegjerning. Dette er Noras store hemmelighet. Hun er sterk, og tro mot sine idealer, og med stolthet strever hun med å betale avdragene på lånet. Hun betror seg til familiens venn og lege, doktor. Rank, i håp om å få litt økonomisk hjelp. Men når han tilbyr henne hjelp – samtidig som han røper sine følelser for henne - blir det umulig for henne å ta imot tilbudet hans. **Det hadde vært enkelt for Nora å gripe denne muligheten til å kjøpe seg fri, men hennes moralske rettskaffenhet viser henne som et voksent, reflektert og sannferdig menneske.**

Når Noras «kjærlighets- forbrytelse» til slutt avsløres, håper hun på full forståelse og tilgivelse fra sin mann, dette er «det vidunderlige» som skal

skje! Men Noras verden går i grus. Helmers sanne, egoistiske ego viser ingen forståelse for Noras kjærlighet, eller for alt hun har ofret for ham. Hans eneste tanke er å bevare fasaden utad, ingen må få vite om Noras forferdelige, kriminelle handling. Men Nora forlater Helmer, hun kan ikke leve i et slikt forhold, hvor tilværelsen bygger på løgn, skjult bak en falsk fasade. Hennes idealer er basert på sannhet og kjærlighet. Det som er moderne i stykket – men ikke uventet – er at Ibsen lar Nora gå. Det skulle styrke til å kunne ta en slik avgjørelse på denne tiden, hvor kvinner ikke hadde mange rettigheter. Men Nora frigjør seg fra mannen, fra dukkehjemmet og fra sitt tidligere liv. I forbindelse med utgivelsen skal Ibsen ha gitt følgende forklaring til stykket; «nemlig at det finnes to slags åndelige lover, og to slags samvittigheter, en i mannen og en ganske annen i kvinnen. De forstår ikke hverandre, men kvinnen dømmes i det praktiske liv etter mannens lov, som om hun ikke var en kvinne, men en mann.» Noras instinktmoral kommer til kort mot Helmers samfunnsmoral. Eller gjør den det? Det er vel liten tvil om at Ibsen hadde sympati og forståelse for Noras valg og for kvinnes vanskelige stilling i tiden. På enkelte områder går verden heldigvis fremover!

Ibsens neste drama, «Gjengangere» (1881), ble ikke like godt mottatt som «Et Dukkehjem». Da «Gjengangere» kom ut, ble gjerne Osvald, den syke kunstnersønnen som er smittet av syfilis, oppfattet som hovedpersonen. Det er fedrenes synder som går igjen. For mange av datidens lesere virket stykket både ukristelig, avskyelig, samfunnsfiendtlig og skremmende, og stykket har blitt lest og tolket på flere måter. Men i dag samler interessen seg mer om hans mor, fru Alving. Hvilken rolle spilte Helene Alving egentlig? Hvilke valg tok hun, og kan hun være medskyldig i sinn sønns tragiske skjebne? Fra enkelte hold ble det sågar tatt til orde for at Helene med sin kulde og manglende «lyst» i ektesengen jaget mannen bort til andre forlystelser. Men kammerherre Alving kan også

Fruen fra Havet. foto Sølve Harm Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek

sammenlignes med Noras Helmer; ingen av de to herrene maktet å gi sin hustru den kjærlighet og forståelse som de trengte. Uansett er Helene Alvings ekteskap og liv med kammerherre Alving en tragedie, en fadese. Mannens ryggesløse og lettsindige livsførsel, hans umettelige omgang med kvinner og alkohol, gjør hennes tilværelse i hverdagen utholdelig. Men hun velger å bli og finner seg i mannens utsvevelser. Helene ofrer alt hun har, og sender til og med fra seg sin eneste sønn for å skåne ham fra farens uverdige livsførsel. Hun verner om familiens rykte og omdømme, og gjør sitt ytterste for å holde fasaden. På et tidspunkt forsøker hun å bryte ut, men når dette mislykkes, resignerer hun og godtar sin grumme skjebne.

Også i dag finnes det mange som lever i pliktekteskap, om det nå er for barnas skyld eller det dreier seg om økonomiske interesser.

«Fruen fra Havet» (1888) er et real-

istisk/psykologisk drama om lengsel og savn, det er drømmen om det livet man aldri våget å leve. Ellida er datter av en fyrvokter, og har vokst opp ute ved havet. Frihetstrangen står sentralt, og Ellida dras mot havet som hun opplever som fritt, og mot sin ungdoms kjærlighet, sjømannen. Samtidig føler hun seg bundet til livet som hun lever langt inni fjorden sammen med ektemannen, doktor Wengel. På denne tiden, mot slutten av 1880-tallet, hadde Freud tatt sin doktorgrad, og selv om hans drømmetolkning og psykoanalyse enda ikke var godt kjent, kan vi fristes til å tro at Ibsen var inspirert av Freuds nye ideer. Eller var det omvendt? Ibsens skikkelser dukket også opp i Freuds verker når han skulle eksemplifisere og utdype sine teorier. Freud revolusjonerte det vestlige menneskesynet ved å sette menneskets drifter – og da først og fremst de seksuelle driftene – i sentrum. Han mente at i sannheten om de fortrenge driftene, kunne man også finne sannheten

om det innerste og bortgjemte i menneskesinnet. Men som en parallell til dette, finner vi menneskets behov for å beholde og finne sin trygge plass i det samfunnet vi lever i. Det er i denne kampen – mellom disse to driftene – at Ellida befinner seg. Sjømannen fra ungdommen blir en legemliggjøring av Ellidas erotiske drifter og lengsler, de hun ikke forstår, men samtidig ikke kan glemme eller kvitte seg med. Vil Ellida kunne reddes av sin ungdoms sjømann? Vil hans kraft – og havets ville naturkrefter – kunne gi henne det hun ønsker seg? Ellidas valg står mellom den erotiske kjærligheten og den rolige nestekjærligheten til sin mann, som hun setter pris på og har respekt for. I motsetning til Noras Helmer, gir Ellidas mann sin hustru frihet til å velge. Ellida velger å bli i ekteskapet, hvor hun likevel har frihet til å leve på egne premisser som kan gi livet hennes verdi. Det handler om de avgjørende valg, om problematikken omkring hvilke konsekvenser valgene

Lise Fjeldstad, Nora Fjernsynsteateret 1973

man tar får for seg selv og andre.
***Er den erotiske, irrasjonelle
 kjærligheten den riktige sanne
 kjærlighet? Eller har nestekjærlighet
 og frihet - i forhold til et annet
 menneske som er glad i deg - bedre
 sjanse og mulighet for å overleve?
 Det er nok et spørsmål som kan være
 aktuelt også for dagens kvinner.***

I siste halvdel av det 19. århundre skapte kvinners frigjøringskamp store bølger i Europa. Filosofen John Stuart Mill argumenterte heftig for at menn og kvinner er likeverdige, og burde ha samme muligheter og rettigheter. Samtidig oppfordret litteraturkritikeren Georg Brandes samtidens forfattere til å engasjere seg i denne problematikken.

Han hevdet at den moderne litteraturen burde omhandle kvinnenes ufrie situasjon både i samfunnet og i ekteskapet.

Brandes var nær venn av Henrik Ibsen, og han tok oppgaven på alvor. Ibsen var riktignok mer interessert i menneskeskjebner som helhet, men det var uproblematisk for Ibsen å inkludere både menn og kvinner.

Det er likevel ingen tvil om at Ibsen setter et spesielt søkelys på kvinner i sine verk. Hans kvinneportretter bryter med tidens og samfunnets forventninger og krav, og Ibsen tar tak i de

uskrevne reglene som ofte begrenset kvinners muligheter til å kunne leve et fullverdig liv.

I «Hedda Gabler» (1890) beskriver Ibsen hvordan samfunnets forventninger og krav ødelegger Hedda og livet hennes. Hedda er i utgangspunktet en flott og vellykket hustru, ingen skal kunne si noe nedsettende om henne. Hun er gift med Jørgen Tesman, som forguder henne. Men selv om Hedda tilsynelatende har alt hun kan ønske seg, en snill mann og et nydelig hjem, er hun likevel dypt ulykkelig. Det er mye likt mellom Nora i «Et Dukkehjem» og Hedda. Men mens Nora reiser seg og tar det avgjørende valget å gå fra mann og barn og hjem, blir Hedda mer og mer forvirret – hun klarer ikke å finne noen vei ut av problemene sine. Etter hvert blir hun selvopptatt og destruktiv, hun blir til og med beskrevet som grusom, gal og demonisk. Hun ødelegger livet, ikke bare for seg selv, men også for alle de menneskene hun har rundt seg. Hedda ønsker seg ikke barn, dette er også et trekk hos henne som bryter med datidens tanker om kvinnelighet. For mange kritikere fremsto Hedda som et monster, heller enn en fortvilet kvinneskikkelse. ***Heddas destruktive handlinger fører til elendighet og alvorlige kriser, og stykket ender da også med at Hedda tar sitt eget liv, når hun skyter seg med farens pistol.***

Mange kritikere beskriver Hedda som et mysterium, og handlingene hennes er ofte uforståelige. Hva lå til grunn for hennes grusomme valg og handlinger? Det er vanskelig for Hedda å være seg selv; blir andres krav og forventninger til henne mer enn hun kan bære? Fasaden dekker over det som er vondt og vanskelig, men i bunn og grunn er Hedda ensom og ute av stand til å knytte vennskap og relasjoner med andre. Så velger hun i stedet å skade andre, støte dem fra seg og ødelegge livene deres. Det er ikke lett å skjønne Hedda eller føle sympati for henne, men uten tvil er hun et menneske som lider. Valgene hennes er krevende og uforståelige.

Henrik Ibsen omtales som det moderne dramaets far. Også i det 21. århundre utspilles dramaer og etiske valg, både i det enkelte kvinneliv og på scenen, og gode teaterskikkelser kan lære oss mye om oss selv. Alle Ibsens kvinner var på ulikt vis banebrytende i sin tid, samtidig som mange av dem også var preget av de normer og etiske verdier som dagens mennesker prøver å leve opp til; evige verdier om Tro og Håp, om Vennskap, Kjærlighet og Sannhet. Jeg tror Ibsens kvinneskikkelser kommer til å fasinere oss enda i lang tid fremover!

Kildehenvisning til artikkelen som Agnes Gjellestad har skrevet er: Norsk litteraturhistorie av Bull, Paasche, Winsnes og Houm

Oslo og omegn Rebekkaforening er stiftet

av redaktor@oddfellow.no / foto: drp

■ Når moderlogen, Rebekkaloge nr. 65 Teresa gir slipp på noen av sine mange døtre, skjer en lærrivelse og et nytt voksenliv kan begynne

Oslo og omegn Rebekkaforening ble stiftet den 26. februar 2020 i en høytidelig seremoni ledet av bror Stor Sire Morten Buan og søster Stor Marsjall Kirsten Aa. Storaker.

65 søstre var møtt opp på stiftelsesmøtet og ble ledet inn i Thomas Wildey-salen i Stortingsgaten 28, Oslo. Bror Stor Sire åpnet møtet og understreket at stiftelse av en Rebekkaforening handler om å arbeide så hurtig som mulig, men uten forsering, for å starte en ny loge. Han gikk så gjennom statuttene for Rebekkaforeninger av Odd Fellow Ordenen.

Som en hyllest til artisten Jahn Teigen, som gikk bort samme uke, ble hans sang «Det vakreste jeg vet» spilt. Både toner og tekst rørte de deltagende i salen.

«Oslo og omegn Rebekkaforening» ble så stiftet med følgende styre:

Formann: **Britt Eva B. Haaland**
 Viseformann: **Christine Matheson**
 Sekretær: **Pia Haugdal**
 Kasserer: **Amalie Sveinsbø**
 Arkivar: **Inger Zapffe**

Etter at bror Stor Sire påminnet styrets medlemmer om deres spesifikke oppgaver, ba Stor Sire om at formannen i Rebekkaforeningen, Britt Eva B. Haaland skulle overta overstolen.

Formann Britt Eva B. Haaland takket Storembedsmenn og søstre for fram-møtet og takket spesielt søstrene i Rebekkaloge nr. 65 Teresa for velvilje og støtte. Å starte en Rebekkaforening krever mye, det er økonomi, utstyr, kunnskap, øvelser, verdier og ikke minst å bygge en helt ny kultur med tanke på oppstart av en ny loge. Hun håpet at de kunne be om og motta mye hjelp. Hun sa at vi trenger medlemmer og vi trenger støttemedlemmer.

I søknaden om stiftelse, har foreningen

vært helt tydelig på at de skal ha 10 nye søstre inn før etablering av ny loge. Det vil begrense overflyttingen fra moderlogen.

Formann Britt Eva B. Haaland refererte så 3 nye søkere til Ordenen.

Det var også kommet hilsener langveisfra. Det var hilsen fra Filipinas Rebekah Lodge No.1 med ønske om fremgang og suksess. Fra Makati City Lodge NO 11 kom det varme hilsener og gratulasjoner. Kagitingon Odd Fellow Lodge NO 12 og Grand Lodge of the Philippines sender sine varmeste ønsker og støtte.

Søster Distrikts Stor Sire Lise Pålvang, distrikt nr 21 Oslo og omegn, hilste Rebekkaforeningen og ønsket lykke til med etableringen. Under taffelet talte

poengterte at det ville bli hardt arbeid fremover. Igjen takket hun moderlogen Rebekkaloge nr. 65 Teresa for all støtte, oppbakking og hjelp. Også DSS Lise Pålvang fikk rosende ord for god hjelp, støtte og klokskap.

En glad forsamling fikk også feiret en søsters fødselsdag, på riktig Teresa-vis. Det var sang og flagg.

Gratulerer til Odd Fellow Ordenen med en ny knoppsskyting. Det vokser og gror i Ordenen.

bror Stor Sire om utfordringene som nå ligger foran den nyetablerte foreningen. Å bygge kultur, å ta vare på moderlogen og alle søstre både der og i den nye foreningen, krever godt lederskap.

Med teksten «Slå ring om hverandre» av Jahn Teigen, formante bror Stor Sire om å tenke fellesskap, tillit, respekt og toleranse.

Søster formann Britt Eva B. Haaland takket alle for støtten og for gaver. Hun

**Trygt. Raskt.
Rimelig.**

**DIGITALISERING AV KASSETTER,
SMALFILMER OG FOTO.**

Få filmene levert på USB-minnepenn, DVD eller som filnedlastning.

Som bror i Losje 59 Herman Anker, ønsker jeg å gi ekstra gode rabatter til mine søstre og brødre i hele landet. Bruk koden **ODDFELLOW20** og få **20% rabatt** på våre faste lavpriser. Med hilsen i VKS, Asgeir Lund, Fidi Video

FIDI VIDEO
Bevar minnene

Nedre Vilberg veg 8, 2080 Eidsvoll

Telefon +47 47 48 05 55

www.fidivideo.no

av Stor Kapellan Elfrid Moe Nielsen

■ ***Tillit er et flott ord. Ha lit til, lite på, stole på. Tillit er et av de få ordene i norsk som leses likt både fram og tilbake. Dette må bety gjensidighet, det må to til for å skape tillit. Den som tilbyr eller inngir til tillit og den som har tillit til en annen.***

Jeg har spurt flere i min familie og vennekrets om hva de legger i ordet tillit eller hva det betyr for dem. Alle svarer at en person de har tillit til er en de kan stole på, fordi de vet hva han står for eller hva de kan forvente av ham. Deres holdninger, innstillinger og tidligere erfaringer med vedkommende avgjør altså om de har tillit eller ikke til en person.

Det betyr at man på et eller annet vis må gjøre seg fortjent til andres tillit. Andre må stole på at jeg vil handle som de forventer.

Da kan man stille seg spørsmålet, hvorfor skal andre ha tillit til meg?

Da må jeg gå i meg selv og spørre: Snakker jeg alltid sant og farer ikke med løgn, slik at andre kan stole på det jeg sier? Står jeg for, og mener jeg det jeg sier? Er det gjennomtenkt? Jeg kan ikke snu kappen etter vinden, utifra hva som gagnar meg selv til enhver tid. Taler jeg vel om og ikke baksnakker og sverter andre mennesker, i alle forhold? Viser jeg gjennom handling, at jeg står for det jeg sier? Holder jeg de løftene jeg har lovet?

Først da blir jeg sannferdig og kan forvente at andre skal ha tillit til meg. Det er dette idealet vi Odd Fellows har lovet å strebe etter. Det er dette vi synger i vår avslutningssang: "Troskap ydende, tillit bydende." Vi blir oppfordret til å byde på tillit. Vår bror Eks Spesialdeputert Stor Sire for Rebekkainstitusjonen Jens Peder Flakstad skrev et foredrag hvor han tolket innholdet i åpnings- og avslutningssangene våre. Jeg vil gjerne dele med dere forklaringen hans på verselinjene, Troskap ydende – tillit bydende:

Ikke minst skal vi være tro overfor det vi er satt til å forvalte i livet, troskap overfor din neste, inngi tillit, - "tillit bydende". Det oppnår vi vel best ved å være lojal mot den som viser oss tillit. Aldri skal vi røpe overfor andre det som vi har fått vite i en fortrolig samtale, eller har lovet ikke å fortelle. Betror en venn seg til deg, skal du bevare det for deg selv. Da kan man stole på deg. Da blir det troskap ydende - tillit bydende. Da blir det fred mellom søstre/brødre. Søstre/brødre skal bringe fred til hverandre. Det gir oss virkelig noe å tenke på.

Tenk på dette hver gang vi synger disse linjene og prøv å by på tillit når vi går ut i verden.

Men er det ikke slik at å byde på tillit også kan være det motsatte; å vise andre tillit. Jeg tror vi selv kan påvirke evnen og viljen til å vise andre tillit ved å tenke vel om våre medmennesker. Det er selvfølgelig en viss fare for å være naiv dersom man har blind tillit til alle man møter på sin livsvandring.

Et av Ordenens opplæringsprogram lærer oss noe om dette:

Tillit må parres med klok forsiktighet, hvis ikke kan man lett bli naiv. Forbered deg på prøvelser og skuffelser samtidig som du håper på det beste.

Man kan ikke blindt stole på andre uten å kjenne vedkommende og vite hva de står for, men man kan håpe på det beste. Vi bør våge å gi våre medmennesker en sjanse, la tvilen komme den andre tilgode. Det går an å velge den positive tankegangen framfor den negative. Alle har vel hørt om det halve glasset, som enten er halvfullt

eller halvtomt utifra hvordan man ser på verden. Selv om man velger at glasset er halvfullt, kan man samtidig ha en sunn skepsis til at vi kan møte noe annet enn det vi forventer.

Men hvorfor er det så viktig med tillit når man skal samhandle med andre?

Forskning viser at Norden er det området i verden hvor befolkningen har størst tillit til hverandre. Kanskje ikke så rart, når vi lever i den roligste del av verden i et demokrati med lite kriminalitet og korrupsjon. Våre erfaringer har lært oss at vi kan stole på andre mennesker, myndighetene og de vi er avhengige av.

Det blir enklere å forholde seg til andre når vi har gjensidig tillit. Dersom en gammel dame blir tilbudt å få hjelp over gaten må hun kunne være rimelig trygg på at hun ikke blir ranet eller slått ned av sin hjelper. Hvis jeg ble innlagt på sykehus for å gjennomgå en operasjon, er det best at jeg har

tillit til at legen vet hva han gjør og at sykepleierne vil ta vare på meg under innleggelsen. I arbeidslivet er det helt nødvendig at leder og medarbeider har et gjensidig tillitsforhold. Dersom tillit ikke var tilstede ville lederen hele tiden gå rundt å mistenke den ansatte for å være lat og sluntre unna så snart han fikk en sjanse. Mens den ansatte vil tenke at lederen bare vil utnytte ham og sette ham til alle de dårligste jobbene. Gjensidig tillit derimot, ville føre til at lederen ville gi den ansatte ansvar og medbestemmelse og den ansatte ville bli motivert til å levere det lederen forventer og yte sitt beste. Sannsynligvis ville dette være både effektivt og lønnsomt for arbeidsgiveren, og gi mer arbeids glede for alle.

Livet blir rett og slett enklere og positivt ladet på et vis, dersom vi har tillit til hverandre.

Gjensidig TilliT gjør verden til et bedre sted, og da bør vi byde på tillit og tro på våre medmennesker.

Kunnskapsnevndens opplæring – ritualer og spill

Kunnskapsnevnden har gjort et stort arbeid med å utarbeide kurs for rituelarbeid både for Rebekkalogene og for Odd Fellow logene. Nå var det Distrikts Stor Sirene som fikk ansvar for å avholde kurs/seminarer for embedskollegiene og spilldeltakerne.

At våre medlemmer er dedikerte og interesserte, viser det engasjementet som oppleves landet rundt. Mange av disse kursene er avholdt på lørdager og søndager. Det har vært stor deltakelse på de fleste av disse.

Det er all grunn til å berømme alle som velvillig og frivillig stiller opp for

å gjøre vår Orden enda bedre rustet til å møte nye medlemmer. For gjennom våre ritualer og spill, starter vi en prosess hos hver enkelt som varer livet ut. Å levere vel innøvde spill og der replikkene formidles med den kraft og verdighet som kreves, gir en opplevelse for resipienden. Men ikke bare for resipienden. Alle i logesalen opplever alltid noe nytt eller annerledes. Og ikke minst, det som foregår i salen setter i gang prosesser – refleksjon, anerkjennelse og selverkjennelse.

Her noen bilder fra Distrikt nr 14 Vest-Agder sin øvingsdag lørdag 18. januar.

DSS i distrikt nr 14 Vest-Agder, OM i Loge nr 72 Eterna og Loge nr 89 Skagerak

Skattmester, Kapellan, CM

Selv embedsmenn med lang fartstid har noe å lære.

Pål Haugs, Artur Broks og Knut Aslak Wickmann

Redaksjon i DTK sjekker trykkeriet

Redaksjonen i De Tre Kjedeledd er en liten, effektiv stab som håndterer det meste rundt utgivelsen av vårt magasin.

Trykkeriet ligger i Riga, Latvia og vi har gjentatte ganger blitt invitert til Riga for å se hvordan trykkeriet er. Nå var tiden inne. Vår kontakt Artur Broks var vert og etter å ha inspisert trykkeriet tok Broks oss med på et bilmuseum med mange gamle østblokk-biler.

Vi besøkte også museet til Brotherhood of Blackheads i gamlebyen, et slags handelskammer med spesielt fokus på sølv og tobakk.

Hyggelig besøk til Fagernes

Det ble, for flere, et hyggelig gjensyn med gode venner da 4 brødre fra Sørlandet tok turen til Fagernes for å delta på Nyttårsloge som Rebekkaloge nr 53 Gyda og Odd Fellow loge nr 75 Veritas arrangerte andre helgen i det nye året.

På lørdagen ble sørlendingene invitert med på kanefart og lunsj på Beitostølen.

Kvelden ble en hyggelig opplevelse sammen med gode logesøsken i Ordenshuset på Fagernes.

B Fra Odd Fellow loge nr. 125 Ryvingen: Jan Magne Christensen, Thormod Larsen, Odd H Kjellemo. DSS Frank Ellefsen. I sleden sitter Torgeir Svalesen fra Odd Fellow loge nr. 75 Veritas. Vertsskapet: Runar Kittelsen og fotografen: Bjørnar Bråthen.

A Samling på Beitostølen: Odd H Kjellemo, Jan Magne Christensen, Tormod Larssen, Frank Ellefsen, Runar Kittelsen, Dag-Runar Pedersen, Geir Visnes og Bjørnar Bråthen.

Rebekkaloge nr 53 Gyda med overraskende gave til ung i Valdres

av Liv Moen, Herold i Rebekkaloge nr 53 Gyda

Ung i Valdres er et samarbeid mellom Valdres Natur- og Kulturpark og Oppland fylkeskommune med base på Valdres videregående skole. Målet er å gi ungdom mellom 15-21 år aktivitetstilbud innen friluftsliv og kultur.

Ungdommenes positivitet og entusiasme gjennom mange år har til de grader inspirert Rebekkaloge 53 Gyda, at vi besluttet å gi denne store gaven på kr 100 000 ettersom Odd Fellow Ordenen fyller 200 år.

Vi støtter fullt ut Ung i Valdres sin grunntanke om at hver ungdom er en ressurs som skal ha følelsen av å mestre, lykkes, føle trygghet og tilhørighet. De har mange andre aktiviteter enn musikal som også er betydningsfulle, derfor ville vi gi denne gaven sier OM Ragnhild Eltun Solberg.

Tirsdag 5. november kom representanter fra Ung i Valdres til vår loge for å takke for den flotte gaven. Samtidig informerte de oss om hva de ellers driver med utenom den årlige Musikalen de har hatt siden 2001.

Ung i Valdres har eksistert siden 1999 og er stasjonert på Valdres

videregående skole. Ung i Valdres handler om sosialisering, forebygging – psykisk helse og mestring – selvtillit gjennom deltagelse i aktiviteter.

Ung i Valdres laga trygge og tydelige spor på veggen frå ungdom te vaksin.

(Artikkelen er forkortet av redaksjonen)

Fra V Ragnhild Eltun Solberg, Bente Nordli Holden, Oda Hjelle, Ørnulf Jukvam Dyve og Margrethe Myrvold Hegge

Odd Fellow på Filippinene

Eks OM Britt Eva B Haaland, Loge nr 65 Teresa foto: privat

I forbindelse med at vi skulle feire jul på Filippinene, tok jeg kontakt med Odd Fellow på Filippinene for å høre om det var mulig å møte dem for å lære mer om hva de gjør. Flere søstre og brødre tok kontakt og ville gjerne møte oss og vi ble både hentet på flyplassen, fikk være med på logemøte og ble tatt med på sightseeing og shopping

Etter Embedsinstallasjonen

Starten

Allerede i 1872 ble Odd Fellow introdusert på Filippinene gjennom militære loger og Odd Fellow klubber. Den 29. juli 1902, etter at den filippinsk-amerikanske krigen tok slutt i 1902, ble den første logen, Manila Lodge no.1, etablert. Logen hadde et eget logehus og god økonomi og i 1915 ble Luzon Lodge no 2 og Manila Encampment No 1 etablert.

I denne perioden skal det visstnok først og fremst ha vært fastboende amerikanere som var medlemmer og i liten grad Filippinere.

Så kom andre verdenskrig og Filippinene ble okkupert av Japan. Når krigen var over, var over en million drept og flere byer, inkludert Manila, var lagt i ruiner. Ordensarbeidet opphørte og

dette så ut til å være slutten for Odd Fellow på Filippinene.

Gjenoppdagelsen

Et skoleprosjekt om ordener, gjorde at noen studenter i Dumaguete fattet interesse for Odd Fellow og startet arbeidet med å få Ordenen på fote igjen. I 2009 ble Watchdog Lodge no 1 instituert og i 2015 fikk Filippinene sin egen Storloge.

I starten var det mest studenter som var medlemmer, men mant fant etter hvert ut at hvis det skulle være kontinuitet i logene, trengte man også yrkesaktive medlemmer.

Logemøter

Jeg fikk være med på embedsinstallasjon i Kagitingan Odd Fellows Lodge No. 12 og selv om det var mye som

var gjenkjennelig, var det også en del forskjeller fra hvordan vi er vant til at et logemøte er. Logene i Manila har ikke noe eget logehus, så Kagitingan har sine møter i et møterom på en militærbase. Det vil si at de rigger til lokalet for hvert møte de skal ha. Med unntak av logens emblem på et banner på Overmesters bord og projisert på veggen og regalier, hadde logen lite utstyr.

OM har en ritualbok, men de andre har digitale kopier av ritualene, så gjennom hele møtet satt de fleste med mobiltelefonen oppe for å følge med på ritualen. Siden det manglet noen embedsmenn, ble jeg spurt om å være OMs venstre assistent på møtet. Møtet var også et «public meeting», så bakerst i rommet satt det familie og nye søkere som fulgte med. Etter at

Odd Steaks & stews

møtet var ferdig, så måtte alle de nye søkerne presentere seg for logen.

Veldedig arbeid

Logene på Filippinene, bruker mye tid på veldedig arbeid. Det er vanlig at nye søkere må gjennomføre prosjekter i nærmiljøet før de får bli tatt opp i logen for å vise at de ønsker å bidra aktivt.

Da vi var i Manila fikk vi være med på en fundraiser organisert av Quezon City Odd Fellows Lodge No 10. Inntektene gikk til Orphanage of hospicio De San Jose og Mother Elsie Gaches som begge tar vare på hjemløse og forlatte barn. Mother Elsie Gaches er et hjem for barn med utviklingshemninger og det er derfor svært få barn som blir adoptert derfra og det er også vanskelig for dem å finne seg jobb eller bo for seg selv når de blir voksne fordi det ikke er vanlig i Manila å ansette noen som er utviklingshemmet.

Arrangementet ble holdt på en lokal restaurant og måten å få inn midler på var ikke helt som vi er vant med her hjemme. Deltakerne hadde kjøpt billetter som også fungerte som lodd til

en drikkekonkurranse hvor man kunne vinne premier.

Makati City Lodge #11 og Filipinas Rebekah Lodge No. 1 har et fellesprosjekt for foreldreløse barn som de har kalt ODDopt a child for a day. Her inviterer de foreldreløse barn til en dag med mat og underholdning og gir dem klær og hygieneartikler å ta med seg hjem. Barnehjem får i liten grad offentlig støtte og er derfor avhengig av bistand som dette. Flere norske søstre og brødre var med og bidro økonomisk til dette.

En av logene er også fast på besøk i et ungdomsfengsel hvor de lager mat og har samtaler med ungdommene. Bilder vi fikk se fra fengselet var fra en sovesal hvor guttene kun hadde en madrass på gulvet og malingen flasket av fra veggene.

Profilering av Ordenen

Det er ikke bare gjennom veldedig arbeid søstrene og brødrene synliggjør Ordenen. Det er stor produksjon av t-skjorter, klistremerker til å ha på bilen, pins og andre effekter. UM i Rebekkalogen har også en restaurant som heter Odd Steak and Stews hvor vi fikk være med på åpningen.

Rebekka

I oktober 2019 fikk Filippinene sin første Rebekkaloge. Den har 18 aktive medlemmer (inkludert brødre). Foreløpig har de ikke egne ritualer, så søstrene blir medlemmer av en Odd

Fundraiser med Quezon City Odd Fellows Lodge No 10

Fellow loge og går gjennom gradene der før de får Rebekkalogen. De er altså medlemmer både av en Odd Fellow loge og en Rebekkaloge. Hun som var UM i logen når vi var der, var samtidig OM i en Odd Fellow loge. Søstrene har et sterkt ønske om å bli en selvstendig enhet og ikke bare et tillegg til Odd Fellow, så det er startet et samarbeid for å se på hvordan vi i Norge kan bidra til dette. Håpet er både å kunne hjelpe dem med ritualer og opplæringsmateriell og kanskje også få til en studietur til Norge. Som et første steg har de avtalt å være vennskapsloge med logen som skal dannes av Oslo og omegn Rebekkaforening.

Kilder: <http://oddfellowsoverder.blogspot.com/2017/10/odd-fellows-grand-lodge-of-philippines.html>

Bror Stor Sire Morten Buan med gaver som vi skulle gi til våre søstre og brødre på Filippinene.

Rigging av møtesal til Embedsinstallasjon i Kagitingan Odd Fellows Lodge No. 12

Forandre for å bevare

Av: Kjell-Henrik Hendrichs / foto: st-peters-basilica - foto Carlo Armani from Pixabay

■ *Er Ordenen foreldet?*

Det skjer ikke sjelden at jeg møter folk som på et eller annet område mener at vår Orden er foreldet. Går man denne argumentasjonen nærmere inn på klingen og spør hva som er foreldet, får man lett noen utydelige formuleringer om at formene ikke har forandret seg og at verdiene ikke er modernisert. Min forståelse av slike påstander er at de inneholder en oppfatning om at alt som ikke forandrer seg blir foreldet. Det høres besnærende ut, men er i virkeligheten betydelig overfladisk og i tillegg direkte galt. Tanken er åpenbart at alt som ikke moderniseres blir foreldet. De som mener dette oppfatter at alt foregår langs en akse med to ytterpunkter. Men dette er bare en del av virkeligheten. Det finnes også en del ting som er tidløse. Verdiene i vår Orden er av dette slaget. Verdier må kultiveres og holdes levende, men de skal ikke moderniseres og blir heller ikke foreldet.

Det moderne

Mye i denne verden skal fornyes.

Fornylsestakten har vært forskjellig opp gjennom tidene. «Stenøksen ble brukt ganske uforandret i 30.000 generasjoner» skrev zoologen, professor Kåre Elgmork. Men nå er øksen under stadige forandringer og spesialisering. Men noen fornyelse er neppe å spore. En øks er og blir en øks.

I vår tid gir ny teknologi, nye kjemiske stoffer og nye kunnskaper oss en mulighet for modernisering som vi tidligere aldri har hatt. Men «modernisering for moderniseringens skyld» har ikke noen mening ut over at den øker vår allerede destruktive «bruk og kast»-mentalitet. Lykken i livet består kanskje ikke i å skifte ut alt gammelt hvis det nye ikke har funksjonelle nyvinninger i forhold til det gamle. Mye av det som kalles modernisering og fornyelse, er i realiteten bare varianter som ofte er dårligere enn originalen.

Den seriøse og positive moderniseringen har noen alvorlige fallgruber som man må vokte seg vel for å falle i. Den ene avsporingen er den maniske

forandringsfeber hvor alt skal forandres for en hver pris. Det ender opp i en form for rotløshet hvor både former og normer kastes over bord med den begrunnelsen at de har vart noen år. Den andre avarten er forakten og frykten for det som er erfaringsbasert og som har tidens patina. Det er en merkelig form for «fortidsfrykt».

Ønsket om og mulighetene til å modernisere har vært en av menneskehetens sterkeste og viktigste drivkrefter for utvikling. Å avvise eller begrense denne kraften er reaksjonært. Men vi må vite hva vi egentlig vil hvis moderniseringen skal føre oss frem til noe bedre og mer verdifullt. I enhver virksomhet er det viktig å vite hva som skal moderniseres og hva som skal beholdes, og å vite hvorfor og hva når det gjelder begge kategorier.

Det foreldede

Å leve med i sin egen tid bør ethvert modent menneske gjøre. Vi skal være barn av vår tid, hverken av fortiden

eller fremtiden. Det er meningsløst å holde på former og teknikker kun fordi de er gamle. Det finnes bevegelser av en rekke slag – politiske, religiøse og kulturelle – som klamrer seg til fortiden og dyrker den. Det finnes ordener som holder på eldgamle skrivemåter, tellemåter og alt som er fortidig og mest mulig antikvert kun fordi det er fortidig og antikvert. Slik fortidsdyrkelse er like lite hensiktsmessig som den maniske modernisering.

Panisk å holde på det som er foreldet er ofte uttrykk for en redsel for det nye og ukjente.

Dette kalles gjerne for tradisjonalisme hvor tradisjonene dyrkes for tradisjonenes skyld. Dette er en parallell til det å dyrke modernisering for moderniseringens skyld. Målbærene for begge retningene fremfører nødvendigheten av sitt ståsted med stor sikkerhet. Det gamle visdomsordet når det gjelder å fornye og å bevare er at «man skal være forsiktig med å kaste barnet ut med badevannet.»

Å oppleve hva som er foreldet i motsetning til hva som er tidløst, kan man lett gjøre i en arkitektonisk vandring.

Går man inn i en leiegård fra Christiania på slutten av 1800-tallet, ser på stue, kjøkken, soverom og toalett-muligheter, blir man fort overbevist om at dette er en foreldet boform. De fleste nordmenn vil grøsse med tanken på å bo slik. En ganske annen følelse får man hvis man i samme område går inn i Gamle Aker kirke fra 1100-tallet eller i Akershus slott fra 1300-tallet. Da opplever man ikke foreldelse, men en kontinuitet av arkitektonisk, kulturell og religiøs karakter, og man kjenner seg kanskje i fellesskap med de tusener av mennesker som gjennom tidene har fått sin eksistens beriket i disse bygningene. På midten av 1800-tallet brant man ned og vandaliserte de fleste av stavkirkene våre. I dag gremmes man over slik vandalisme. Noe lærer man gjennom tiden.

Det tidløse

Når vi går livet etter i sømmene er det ganske mye i våre liv som er der, må

være der og bør være der. Det er ikke lett å tenke seg at man skal modernisere fødsel og død. «Der finnes to havne, vel kjente av navne, den ene vår vugge, den andre vår grav». Fødselshjelp og gravskikker forandres stadig. Men fødsel og død er der som uungåelige kjensgjerninger. Når det gjelder døden, har mennesket som art en nærmest universell skikk i det å bisette sine døde, selv om skikkene har en voldsom variasjonsbredde.

Verdibærende ordener som Odd Fellow Ordenen holder i hevd humanistiske verdier og tanke-systemer som riktignok kan variere noe fra generasjon til generasjon, men som i sin grunnleggende karakter synes å være nærmest almenmenneskelige.

La meg komme med tre eksempler med klar adresse til vår Orden. Filosofen Aristoteles' tekster om vennskap i Den nikomaktiske etikk, en tekst skrevet mer enn tre hundre år før vår tidsregning, er som skrevet for dagens og morgendagens mennesker.

Platons definisjoner av kjærlighetsbegrepet fra det fjerde århundret før Kristus, undervises det daglig om ved alle verdens filosofiske læresteder. Og vil man snakke om en persons forhold til sannhetsbegrepet, er humanisten og dikteren Francesco Patrarckas (1304-1374) tekster en glitrende og aktuell innføring.

Disse tre tekstene er tidløse, og samtidig høyst aktuelle. De har sterke og klare budskap til alle generasjoner. Å kalle dem for moderne eller umoderne blir i begge tilfelle meningsløst. Tekstene er tidløse. På den annen side får du ikke noe særlig ut av dem hvis du ikke arbeider med dem, fortolker dem og analyserer dem.

Når det gjelder påkledning og omgangsformer følger ikke Odd Fellow Ordenen siste skrik og skifter antrekk og etikette i takt med svingende moter. Men forandringen er der, men den skjer langt mer moderat og langsomt enn i tidens brå omkastninger. Ser man på bilder fra slutten av 1800 og begynnelsen av 1900-tallet, hadde både Odd Fellows og Rebekkasøstre

andre typer antrekk den gang enn i dag. Selv de såkalte «tidløse plaggene» er ikke så tidløse som man vil ha dem. Klær og sko lages ganske enkelt annerledes i dag enn tidligere, og det påvirker hvordan de ser ut. Men tilsynelatende er de tidløse.

Omgangsformene bygger på den dannede høfligheten som viser omtanke, respekt og hensyn overfor andre, og hvor både det estetiske og etiske smelter sammen i en form. Dette har intet med plysj og pudder å gjøre, men med gjensidig respekt overfor resten.

Orderens egenart – den tredje vei

Verdibærende ordener skal være et alternativ til døgnfluementalitet på den ene side og død tradisjonalisme på den annen side. Sigrid Undset (1882-1949) sier vel det som skal sies om dette i formuleringen: «. . .sed og skikk forandres meget, alt som tidene lider, og menneskenes tro forandres og de tenker anderledes om mange ting. Men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager.»

Det som er Odd Fellow Ordenens oppdrag er å bevirke at Ordenens verdier slik de genialt fremkommer i våre ritualer, fremføres idémessig uforandret i en tidløs ramme. På den annen side skal verdiene utplasseres og anvendes i dagliglivet, møtes i konfrontasjon med det såkalte moderne samfunnet. Ordenen skal være «dette dejlige Nutidsbarn» som den første danske ordenslederen, Stor Mester Andreas Holch, uttrykte det på slutten av 1800-tallet. Ordenen skal ikke være noe museum eller tilfluktssted for samtidsredde individer som klamrer seg til fortiden som til en livbøye. Ordenen skal være et verksted hvor verdier og virkelighet brynes. Derfor må de stadig gjenfinnes, identifiseres, forstås, fortolkes og anvendes på en pulserende virkelighet. Dette er et stykke aktualiseringsarbeid som både krever innlevelse i ritualenes form og innhold, i supplerende litteratur og intelligente og relevante samtaler slik at Ordenens verdier blir en ballast å ha med seg på en ofte kronglete og komplisert livsvei.

Hvordan liker du De Tre Kjededeled?

Av redaktor@oddfellow.no / Undersøkelsen er utført av: DSS Espen Rud/Quest Back™

■ Det ble sendt ut en spørreundersøkelse til samtlige med epostadresser i vårt medlemsregister, og nå har 7 tusen medlemmer svart på undersøkelsen.

Vi i redaksjonen er utrolig takknemlig for alle svarene vi har fått. Det gjør at vi med overveiende sannsynlighet kan si noe om hvordan De Tre Kjededeled oppfattes ute hos våre medlemmer.

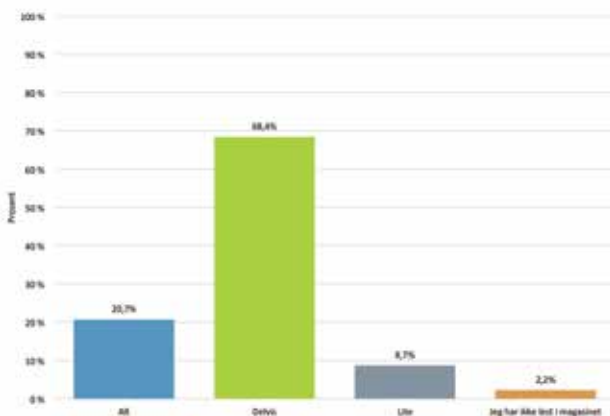
Det er noen som ikke mottar bladet. Det kan være ulike årsaker til det, men først og fremst handler det om riktig adresse. Så husk å oppdater adresser med riktig gate og riktig postnummer hos din loges Sekretær. Av vår totale medlemsmasse, er det rundt 500 medlemmer som av ulike anledninger ikke får DTK i posten mens drøyt 21.000 medlemmer får bladet i posten.

Av de som har svart, sier 97,8% at de har lest i bladet. Hele 89 av 100 sier at de har lest alt eller delvis alt i magasinet.

Setter vi resultatene opp mot det totale antall medlemmer som får bladet, kan vi si at nesten alle våre medlemmer som mottar bladet, kikker eller leser i bladet.

Leserundersøkelse for De Tre Kjededeled 2020

2. Har du lest magasinet?

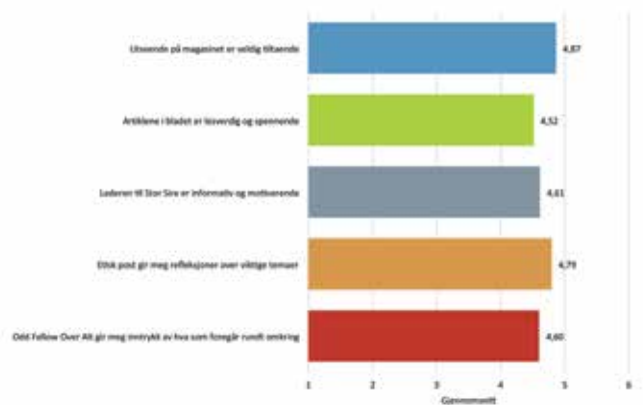
Det bekrefter at bladet oppfyller sin hensikt og møter alle medlemmene med informasjon og Odd Fellow stoff.

At alle skal like alt, er en umulighet. Vi har ulike interesser og det gjør selvfølgelig utslag på hva vi liker å lese

også. Men hovedinntrykket er at nesten alle som mottar bladet, kikker i det og mange leser alt.

Leserundersøkelse for De Tre Kjededeled 2020

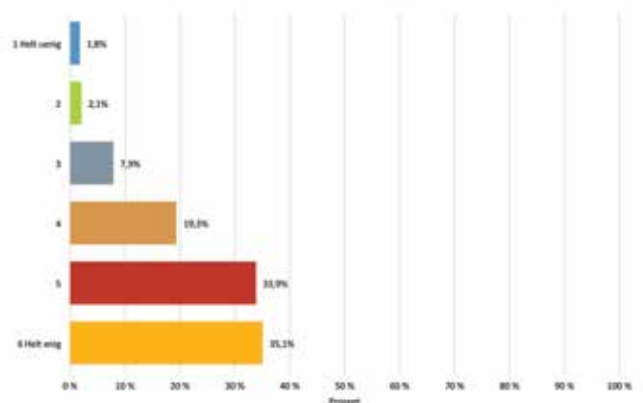
3. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

Når vi stiller spørsmål om bladets layout (utseende) og innhold, får vi også positive svar. På alle parameter (påstander) får vi svar som ligger godt over på den positive siden. Figuren her viser gjennomsnittlig karakter mellom 1 og 6. Og da vet vi at om 2 gir karakter 1 og en gir 6, blir snittet 4. Så her må vi se litt nøyere på bakgrunnstallene.

Leserundersøkelse for De Tre Kjededeled 2020

4. Utseende på magasinet er veldig tiltalende

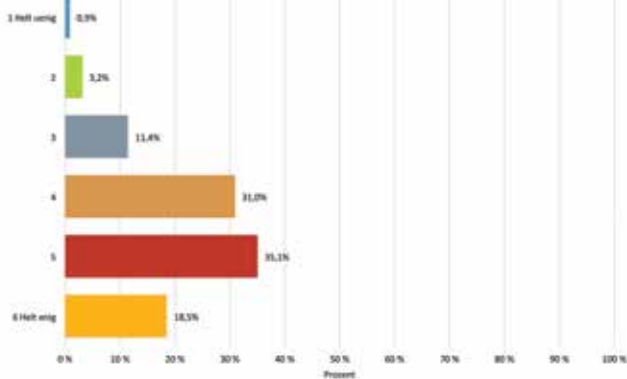

Hele 88 respondenter av 100 er fornøyd med utseende på DTK.

Vi tar det som et positivt signal på de endringene som ble gjort i layout og utseende sist år. Ikke minst at hovedtyngden ligger i det øvre sikte av skalaen.

Leserundersøkelse for De Tre Kjedeledd, 2022

5. Artikkene i bladet er lesverdig og spennende

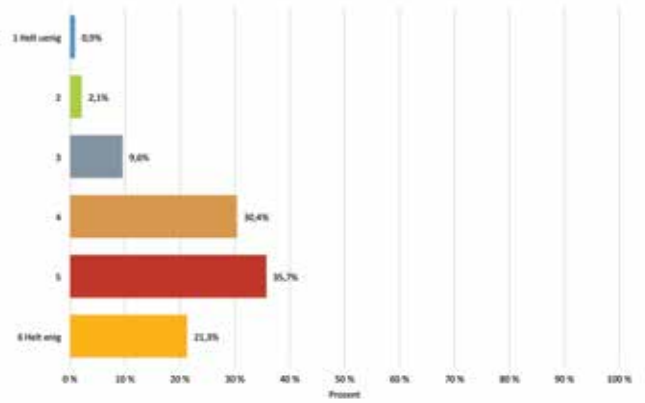
85 av 100 mener at artiklene er lesverdig og spennende. Men her er spredningen større mellom å være helt enig og litt enig. Vi tar det som et signal og ser også av kommentarene at mange ønsker mer stoff fra hele Norge, og at vi presenterer medlemmer fra hele landet. Det er en ambisjon å kunne gjøre det bedre framover.

Vi får også bekreftet at De Tre Kjedeledd gir god informasjon om ordensrelaterte emner. 87 av 100 svarer positivt på spørsmålet.

Men vi ser på spredningen av svarene at vi har forbedringspotensiale. Og det vil vi forsøke å gjøre noe med.

Leserundersøkelse for De Tre Kjedeledd, 2022

10. Artikkene i DTK gir meg god informasjon om ordensrelaterte emner

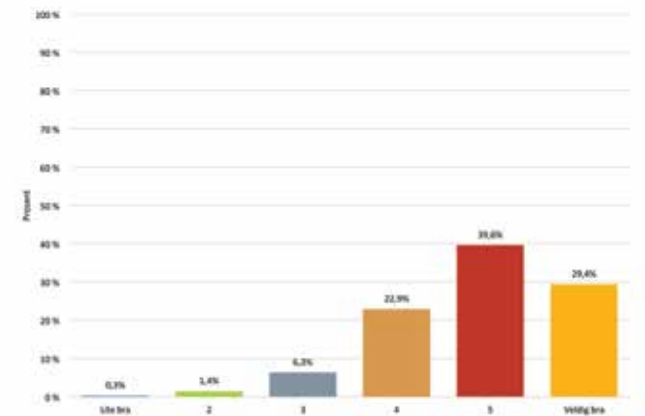

Når vi har spurt om totalinntrykket av magasinet, får vi meget god tilbakemelding. 92 av 100 respondenter svarer at totalinntrykket er bra til meget bra.

Det gjør oss ydmyke og takknemlig og gir inspirasjon til fortsatt å kunne levere våre søstre og brødre et godt, lesverdig magasin for de fleste.

Leserundersøkelse for De Tre Kjedeledd, 2022

13. Totalinntrykket av magasinet er

Tusen takk til dere som brukte tid på å svare på spørsmålene. Dette gir oss verdifull tilbakemelding.

Bare ved å få slike tilbakemeldinger kan vi jobbe for å bli enda bedre.

Våren

*Jeg ser våren gå gjennom verden
Den legger igjen sin grønne latter
og har en avtale med solen*

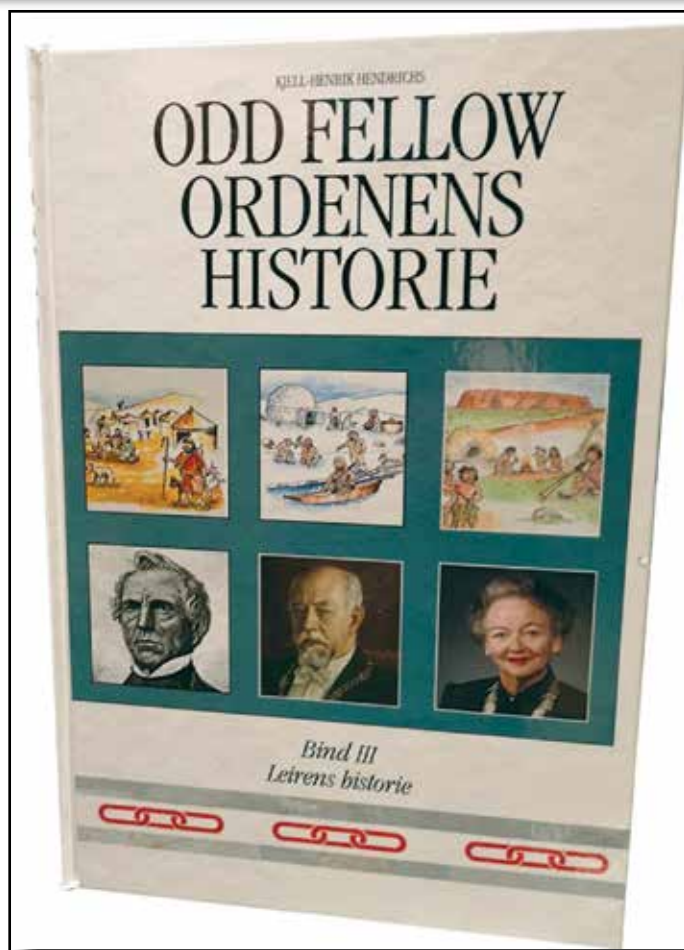
LARS SAABYE CHRISTENSEN

Vår foto Larisa Koshkina from Pixabay

JØLSTAD
begravelsesbyrå

jolstad.no

VI HAR ALT DU TRENGER

-og mye mer. Besøk vår nettbutikk og se alt vi har å tilby.

Art.nr: 11037
Belte
m/kjedeledd
Kr 475,-

Art.nr: 11108
Skopusesett
Kr 166,-

Art.nr: 11106
Penn i etui
Kr 137,-

Art.nr: 11107
Serviettklupe
m/logo
Kr 70,-

Art. nr. 11032
Mansjettknapper
Kr 1025,-

Art. nr. 11033
Skjorteknapper
Kr 990,-

**ODD FELLOW
UTSTYR**

NORSK ODD FELLOW AKADEMI's SYMPOSIUM I BODØ 2020

UTSATT TIL 18.-20. JUNI 2021. HUSK Å AVBESTILLE ROM OG REISE FØR 8. APRIL 2020

Budordene i vår tid.

Hva betyr budordene for oss i dag, hvilken betydning har de for Odd Fellow Ordenen og hva betyr de i samfunnet.

■ Fredag 12. juni Budordene sett utenfra. Trenger vi budordene i dagens samfunn

- 1300 Åpning av symposiet. Stor Sire, Varaordfører Bodø, DSS
- 1330 Kulturelt innslag Bodø kulturskole
- 1400 – 1500 Foredrag ved Per Anders Nordengen. Odd Fellows budord, aktuelle i dagens samfunn?
- 1500 Kaffe
- 1530 – 1630 Foredrag ved Gjermund Gryt, budordene, refleksjoner sett i et Nord Norsk perspektiv.
- 1630 – 1700 Reiseberetning ungdommer fra Bodø som har deltatt på Odd Fellows ungdomsprogram - EYT
- 1800 Avmarsj til Ordenshuset i Bodø.
- 1900 Tilstelning Ordenshuset

■ Lørdag 13.juni Budordene – Ordenens utfordringer

- 0900 Åpning
- 0915 Preses tale – Norsk Odd Fellow Akademi – utviklingstrekk – nåtid og fremtid.
- 1000 Foredrag Kjell-Henrik Hendrichs
Budordene – en reise i historien fra Egyptens rike og til i dag – refleksjon over aktualitet og historie.
- 1045 Pause
- 1100 Oppdra de foreldreløse – samarbeidet med SOS barnebyer – rapport fra Malawi
– utfordringer for Odd Fellow barnebyen i Ngabu.
- 1130 Ingen skal drukne – RS Oddfellow III – samarbeidet med Redningssselskapet – et tilbakeblikk på landssaken
-rapport fra mannskapet
- 1200 Lunsj
- 1300 Konsert Bodø Domkirke – tid for refleksjon og ettertanke
- 1400 – 1600 Tema Begrave de døde – omsorg ved og etter livets slutt
Foredrag Forening for barnepalliasjon Natascha Pedersen – Når omsorgen teller mest
Foredrag fra LEVE -forening omsorg etterlatte ved selvmord – Odd Eidner
Ordenens utfordringer omsorg ved og etter livets slutt – oppfølging etter brødre/søstre som dør
– etter begravelsen– begravelseskassa – DSS Frank Ellefsen
- 1600 – 1800 Besøk RS OF III
- 1900 Festmiddag

ORGANIST
Oddbjørn K. Nicolaisen

■ Søndag 14 juni NOFA Seremoniell del

- 0900 – 1100 Seremoni – galla
- 1100 Slutt

Overnatting Scandic Havet

Priser per natt: Enkeltrom fredag – søndag kr 990,- Dobbeltrom fredag - søndag kr 1.090,-

Bestilling av hotellrom gjøres direkte til hotellet. Rabatterte priser gjelder for perioden 12. - 14. juni 2020.

Telefonnummer til resepsjonen er 75 50 38 00, det holder å referere til Odd Fellow og rette datoer.

Bookingkode Hotel: BODD120620

Per Anders Nordengen (67) er prest, foredragsholder og forfatter. Per Anders Nordengen er en av landets mest etterspurte foredragsholdere. Han er kjent for sin muntlige fortellerform og sin evne til å formidle alvor med glimt og humor. Nordengen skal snakke om: Budordene aktuelle i dagens samfunn.

Gjermund Gryt, pensjonert prest i Den norske kirke, styreleder for Kirkens Bymisjon i Bodø. Gryt skal snakke om: Budordene – en refleksjon med nord-norsk perspektiv.

Natascha Pedersen, generalsekretær i Foreningen for barnepalliasjon. Skal snakke om: Når omsorgen teller mest.

Odd Eidner, prest, forfatter og foredragsholder og aktiv i kriseteamet i Bodø kommune. Eidner skal snakke om LEVE – foreningen omsorg etterlatte etter selvmord.

Foredragsholdere på Symposiet

Frank Ellefsen, byråleder i Jølstad Begravelsesbyrå, bedemann og Distrikt Stor Sire i Distrikt nr 14 Vest-Agder. Ellefsen skal snakke om Ordenens utfordringer rundt omsorg ved og etter livets slutt. Hvordan følger vi opp søstre og brødre?

TRENGER DU NY LIVKJOLE

ELLER NYTT LOGEANTREKK?

Jakke, benklær og sort vest.
kun kr 2790,-
(+ porto og oppkravsgebyr.)

Jakke, benklær og sort vest.
Skjorte, hvit sløyfe og hvite bukseseler.
kun kr 3640,-
(+ porto og oppkravsgebyr.)

Gjennom en av Europas ledende produsenter av livkjoler tilbyr vi et kvalitetsprodukt basert på beste tilgjengelige materialer i 45 % ull og 55 % polyester.

Vi leverer i str.: 46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58. Kort leveringstid med full bytte- og returrett.

Bestill på www.livkjole.no

- 24 timers ordreteltelefon: 62 52 86 66
- E-post: post@livkjole.no
- Post: Livkjole.no, Postboks 6, 2301 HAMAR

LIVKJOLE.NO
KVALITET TIL PRISBEVISSTE KUNDER

Livkjole.no drives og eies av TLC. © 2008-2020. TLC All rights reserved. TLC Postboks 6, 2301 HAMAR

Budordene i vår tid – en refleksjon

av redaktor@oddfellow.no foto: privat

UTSATT TIL 18.-20. JUNI 2021. HUSK Å AVBESTILLE ROM OG REISE FØR 8. APRIL 2020

«Besøke de syke, hjelpe de trengende, oppdra de foreldreløse og begrave de døde» har vært Odd Fellow Ordenens budord til sine medlemmer helt fra starten i 1819. Om vi skal sette handling bak ordene, hva betyr dette i dag og i nær framtid?

NÅ MÅ DERE SKYNDE DERE Å MELDE DERE PÅ!

Innholdet i Symposiet også være viet til de øvrige budordene, med foredrag fra Redningsselskapet, fra SOS Barnebyer og ikke minst en reiseberetning fra deltakere på EYT – det Europeiske Ungdomsprogrammet.

Bodø er en spennende by. Du finner en beskrivelse av vertsbyen for NOFA Symposiet et annet sted i bladet. Husk å melde deg på innen 1. april. Hotell bestilles direkte av deltakerne selv. Mer informasjon om Symposiet i Bodø finner du på våre nettsider www.oddfellow.no.

Må museum være kjedelig?

av redaktor@oddfellow.no / foto: Jan Arne Flattun og drp.

■ *Fra oppstarten i 2002, da daværende Stor Sire Harald Thoen brukte OM-klubben fra Odd Fellow loge nr. 1 Noreg fra 1898 for å erklære museet for åpnet, har vi forsøkt å formidle Odd Fellow Ordenens historie fra begynnelsen til i dag. Biblioteket er av eldre dato, det var det Odd Fellow leir nr.1 Norge som startet på 1920-tallet.*

Skjødeskinn

Det offisielle navnet er Odd Fellow Ordenens Nasjonale Museum & Bibliotek og disponerer i dag 220 kvadratmeter i Stamhuset, Stortingsgaten 28 i Oslo.

Det begynner å bli ganske fullt, sier museumsbestyrer Jan Arne Flattun. Nå har vi totalt rundt 1.500 gjenstander i museet.

Hvor kommer så alle disse gjenstandene fra?

Mye er jo nasjonalt, mye fra Europa, men majoriteten kommer fra Ameri-

ka. Vi mottar ofte artefakter fra Odd Fellows, det kan være ting de har kommet over etter arveoppgjør eller det er ting de har funnet på markeder eller antikvitethandlere, sier Stor Arkivar Knut Aslak Wickmann. Vi får besøk om et par uker av Eks. Deputert Stor Sire fra Sveits og han har lovet oss flere spennende gjenstander til museet.

Det er jo også slik, sier Flattun, at vi får gjenstander på lån. Det vil si at museet får lov til å stille ut gjenstanden, men eierskapet beholdes hos giveren og gjenstanden kan tas

Museumsbestyrer Jan Arne Flattun

tilbake.

Museet er delt opp i ulike seksjoner, der det er fokus på f.eks. USA og Thomas Wildey. Og i biblioteket har vi alle originaldokumentene fra

starten, helt fra broderforeningen i Stavanger i 1898 og Sam Johnsen når han startet broderforening her i Oslo i 1907.

Hensikten er å formidle hele historien vår. Akkurat som du gjerne er nysgjerrig på slektshistorien din, er det vår oppgave å fortelle historien om Odd Fellow Ordenen til våre søstre og brødre. Det handler om å forstå hvor vi kommer fra, sier Wickmann.

Et godt eksempel, supplerer Flattun,

har vi i Rebekka-seksjonen historien om Dagny Kristensen som var med å startet Sct.a Sunniva og som senere brøt ut og startet opp en egen orden, nå kjent som Maria-Ordenen. Det er

en historie som veldig få kjenner til. Det er to engasjerte karer som jobber med biblioteket og museet. De er her helt frivillig og ulønnet, men tilbringer mer tid her enn hjemme i sin egen stue.

Det er jo så utrolig gøy å vise våre ordenssøsken museet, fortelle historier de aldri har hørt før, men som sier mye om hva Ordenen har vært og gjort i sin tid. Vi opplever stadig at medlemmer med lang fartstid i Ordenen går ut av museet med et stort

smil og masse nyervervet kunnskap. Museum kan være støv og mye gammalt vræl, sier Wickmann. Vårt mål er at vårt museum skal være spennende, mye historie, nye historier og at våre gjester går ut med et smil om munnen. Vårt mål er å krydre besøket slik

at det blir spennende.

Når vi har besøk, sørger vi for at gjestene får se hele Stamhuset. Det er jo et unikt stamhus, som faktisk er tegnet og bygget til vårt formål. Å se logesalene, resipientrommet, lobbyene og museet, kan for mange være helt nytt og overraskende. Museet favner bredt og er ikke et Oslo-fenomen. Vi tar med oss alt vi får fra deler av landet. Og i Venneforeningen vår, har vi medlemmer fra hele landet. Nesten flere utenfor Oslo. Hvis dere skulle ta fram **et par ting** som er sært eller spesielt, hva kan det være?

Det første insigniet som Stor Sire Sam Johnson hadde, er en skatt. Der er den norske løven i fokus.

Et skjødeskinn fra før 1850 har vi

Knut Aslak Wickmann

også. Skjødeskinn var jo i bruk til siste halvdel av 1800-tallet og forteller også om en utvikling i Ordenen.

At vi faktisk har alle originale protokoller samlet, er også ganske unikt. Tingene i seg har ikke nødvendigvis wow-effekt, men historien rundt tingene kan ofte gi en wow-effekt. Fram til 1978 var det jo krav om legeattest, og når vi viser kravene til helse for å bli medlem, er det mange som i dag sier, jøye meg, her hadde jeg ikke hatt sjanse til å bli med.

Å sitte og intervju disse to herrene er et eventyr. Den ene historien etter den

andre kommer trillende og her er det mye kunnskap. Redaktørens utfordring blir å begrense talestrømmen og forsøke å notere seg det viktigste.

Både Museumsbestyreren og Stor Arkivar er på tilbudssiden i dag: Loger, leire, distriktsråd som ønsker å besøke Stortingsgaten 28, er hjertelig velkommen. Ta kontakt og sjekk at vi har anledning til å vise

dere stamhuset og museet. Vi stiller gladelig opp, som de gode frivillige vi er. Og jeg kan forsikre dere om at de mener det.

Veslethjem

Konsert i Søm kirke, Kristiansand

Av redaktor@oddfellow.no / foto: of/privat

■ *Hver vår har DSSene i Vest-Agder arrangert Vårkonsert «Fra mørke til lys» i Søm kirke, rett utenfor Kristiansand. Selve konserten er omtalt på vår nettside.*

Men Søm kirke er en helt spesiell kirke. Kunstneren Kjell Nupen ble med i prosjektet veldig tidlig og la store deler av premissene for hvordan kirken faktisk ser ut i dag og hvordan den fungerer. Store glassmalerier preger hele kirken – med akkurat temaet «Fra mørke til lyset».

Nupen hadde et ønske om å lage en arbeidskirke og en katedral. Et gudshus, men også et hus for mennesker. Og det preger hele kirken. Bak altertavlen (som er en stor granittsten) har han risset inn en påminnelse til alle prester: «Husk det mennesket».

Hans enorme bronsekrusifiks av den korsfestede Jesus, viser gjennom lyssettingen i skyggen av krusifikset – den oppstandende. En fantastisk symbolikk.

Så er du i Kristiansand, ta turen til Søm kirke. Den er fantastisk.

«Erkjennelsens porter»

Av Kjell-Henrik Hendrichs / Foto: Litteraturhuset

■ **For mer enn femti år siden skrev den engelske forfatteren Aldous Huxley (1894-1963) sitt berømt essey «The Doors of Perception».**

Denne tittelen rant meg i hu da jeg skulle skrive om det formiddagsseminaret NOFA Viken (Norsk Odd Fellow Akademi, region Viken) arrangerte 25. januar 2020 i Litteraturhuset i Oslo. I dette seminaret er det flere porter som er blitt åpnet. Så vidt jeg kan huske er det første gang Odd Fellow Ordenen arrangerer et slikt seminar utenfor egne lokaler for å sette på programmet et av Ordenens sentrale verdiord i fokus fra en helt annen innfallsvinkel enn det rituelle. Dette krever, ja formelig forlanger, en forklaring.

Lørdag, 25. januar 2020, kl 12

På det nordøstre hjørnet av Slottsparken i Oslo ligger det etterhvert berømte Litteraturhuset i Oslo. Der er det nesten til alle tider et yrende liv av mennesker som leser, diskuterer, skriver, drøfter, samtaler og kjøper bøker om de fleste vesentlige temaene som er oppe i tiden. Norsk Odd Fellow Akademi – Viken hadde lagt sitt første møte utenfor Stortingsgaten 28 nettopp til denne travle arenaen for mange Oslofolk og ellers interesserte fra hele landet. Dit hadde et hundretalls mennesker funnet veien denne lørdag morgenen. Anslagsvis en tredjedel av deltakerne var ikke Ordensmedlemmer. Selv var jeg tidlig ute og tok en kopp kaffe på kafeen som var åpen. Etter hvert strømmet det på med folk, og også brødre og søstre fra Odd Fellow Ordenen. Vi skulle holde til i et møtelokale i underetasjen. Og i god tid før kl. 12 var lokalet i ferd med å bli overfylt. Slikt lover godt.

«Verdier i vår egen tid»

Vi kaller med rette Odd Fellow Ordenen for en verdibærer. Det meste av Odd Fellow Ordenens innhold er verdier. Vi finner verdier i ritualer, gradsbetegnelser og i budord for å nevne noe. Vi finner verdier i alle våre symboler og artefakter. De fleste av disse verdiene er tidløse. De har vært der til «alle tider». Symbolene våre finner vi maken til så langt tilbake som vi kjenner menneskehetens historie. Budordene i den formen vi har dem nå, kjenner vi starten på allerede i egyptiske dynastier for om lag fem tusen år siden. Lenken med Vennskap, Kjærlighet og Sannhet inneholder begreper som mennesker har kjempet med så lenge det har eksistert mennesker. Ordene løfter frem rent eksistensielle spørsmål om hva det vil si å være menneske.

Verdiene har vi. Men svært mange bevegelser som vår har hatt verdier før oss. Når disse bevegelsene ikke eksisterer i dag, er det gjerne fordi bevegelsen har gått over fra å være en levende pulserende og reflekterende bevegelse, til å bli en museal innretning

uten relevans og konkret betydning for dagens og morgendagens mennesker.

Verdier som ikke har appell og funksjon i vår egen tid, er bare verdier i og for fortiden. Utfordringen til alle tider er derfor å ha verdier for vår egen tid. Dette seminaret denne lørdags formiddagen hadde til hensikt å løfte frem en tidsaktuell forståelse av hva vennskap er, nettopp i vår tid.

Vennskap – hva er det i vår egen tid?

Opplegget for seminaret på en klokke-time fra 12 til 13 var formulert på denne måten: «Tema for samtalen er vennskap, og samtalepartnere er professor i filosofi, Øyvind Rabbås, og forfatter Marit Eikemo.» Lederen for NOFA Viken, Eks OM Hans Emil Ratvik ledet samtalen.

Først ut til å formulere tanker omkring vennskap var Øyvind Rabbås. Han er ekspert på Aristoteles (384 til 322 f. Kr). Rabbås understreket at Aristoteles er den første av filosofene som systematiserer og kategoriserer kvaliteter knyttet til vennskap. Og det gjør han

så godt at alle senere forfattere nesten må ta en tur innom forfatterskapet til Aristoteles for å forankre dette i denne filosofgiganten. Hos Aristoteles får man en beskrivelse av tre typer vennskap som er like aktuelle i dag som da de ble skrevet. I boken Den Nikomakiske Etik – Nikomakos er navnet på sønnen til Aristoteles – bruker Aristoteles omkring en femdel av boken til å beskrive hva vennskap er rent etisk. Nå var selvfølgelig Aristoteles et barn av sin tid som vi er barn av vår tid. Det er til dels enorme forskjeller på våre liv og det livet Aristoteles levde. Derfor må vi analysere hvilket etisk innhold Aristoteles har i sine vennskapstyper for deretter å se hvordan vi kan anvende dette innholdet meningsfullt i vår tid. Fra å redegjøre for Aristoteles tenkning, gikk Rabbås over til å anvende begrepene på vår egen tid. Og det er nesten utrolig at disse oldtidsskriftene kan anvendes og gi mening til vår egen kompliserte tid med så mange ulike relasjoner og arenaer. Ingen steder finner man vel flere «venner» - hva man nå enn mener med dette ordet – enn på den sosiale plattformen Facebook.

Så utspant det seg en kort samtale mellom Rabbås og Ratvik om nettopp aktualiteten av Aristoteles i vår tid.

Forfatteren Marit Eikemo tok et helt annet utgangspunkt, nemlig livet i ei bygd i Hardanger i Norge. Mens Aristoteles levde mye av sitt liv i bystaten Athen med sine om lag 300 000 mennesker, tok Marit Eikemo for seg et langt mer begrenset persongalleri. Denne kontrasten mellom store bysamfunn og små, tette lokalsamfunn ble en kilde til nyanserte perspektiver og dynamikk mellom mennesker i ulike situasjoner. Hun gikk inn i de relasjonene som oppstår i det daglige livet, om nærhet og fjernhet, om de livslange relasjonen og de kortvarige som oppstår mellom de fastboende og sommerturistene som er der som «øyeblikkets gjester». Det er åpenbare og kvalitetsmessige forskjeller mellom relasjoner som strekker seg over et helt levd liv, og de korte øyeblikksrelasjonene som det moderne og travle livet tilbyr oss i så rikt mon. Der jeg satt og lyttet, kom jeg til å minnes innholdet i Nils Christies berømte bok fra 1974: «Hvor tett et samfunn?» som var en øyeåpner for så mange om like relasjonsforskjeller som Marit Eikemo så glitrende beskriver.

Nødvendigheten av verdienes friskhet
Jeg vil gjette på at ingen av de hundretalls deltakerne som gikk ut fra Litteraturhuset denne lørdagen, forlot seminaret uten å ha fått med seg refleksjoner til eget liv.

- Hvem er mine venner?
- Hvorfor er de mine venner?
- Hva gjør jeg for mine venner?
- Forsømmer jeg meg overfor mine venner?
- Taper jeg vennskap?
- Vinner jeg vennskap?
- Hvordan fungerer jeg som venn?

Dette er spørsmål som hele tiden bør leve i oss, ikke minst i møtet med Ordenens ritualer. Og skal slike spørsmål leve, og også finne sine svar, trenger vi slike seminarer. Og å sette av en times tid en lørdag formiddag, er svært god investering i egne refleksjoner.

Hvorfor ble du en Odd Fellow?

Mine foreldre var med. – Min venn syntes det passet for meg. - Budordene traff en nerve! – Jeg ser at Odd Fellow gjør mye bra i nærmiljøet! - Ordenen opplever jeg er i samsvar med mitt livssyn. - Det var så hyggelig på Venneaften! - Jeg savner et nettverk, og slik ble jeg kjent med mange på et nytt sted. – Det så ut som et sted hvor det var bruk for meg, og jeg kunne lære nye ting.

Hver søster og bror kan ha ulike svar på hvorfor de søkte om opptakelse i vår Orden. Er det aksept blant oss for at ulike mennesker kan søke ulike mål i Odd Fellow? Verdiane våre – Vennskap, Kjærlighet og Sannhet – gir rom for at vi kan det – også ved å søke ulike ting på ulike tidspunkter i vårt logeliv. Min hverdag kan ha betydning for hva jeg får ut av hvert møte – enten jeg trenger ro og meditasjon, prat og latter eller dypere innsikt.

Søskenfellesskapet gir tilhørighet og fellesskap. Gjennom praktisering av budordene kan vi gi vårt bidrag i loge og nærmiljø, sette spor og gjøre verden til et litt bedre sted. Ved ritualer, symboler og grader får vi anledning til å utvikle oss til bedre mennesker, og bli mer verdifulle for andre – men kanskje mest for oss selv? Å få bety noe for andre er viktig for å ha det bra.

Ble forventningene dine innfridd? For å forstå hvordan vi kan rekruttere og beholde søstre og brødre, er det viktig å kunne ta et steg tilbake og se hvor vi selv var før vi ble tatt opp. Hva trodde vi om Ordenen? Hva la vi merke til? Gode ting? Ikke så gode ting? Var det noe som overrasket deg? La du merke til den varme vennligheten og omgangstone? Smil og håndtrykk? Lys, musikk og blomster? Hva var negativt? Følte du at det ble fremmed? Ble du overrasket fordi dine logesøsken også viste andre egenskaper da dere ble bedre kjent? Opplevde du at det ble gitt et riktig inntrykk av forventningene til deg som ny bror eller søster

– at du var forberedt på hva det innebærer også av plikter overfor logen og dine søsken? Her tror jeg vi skal være ærlige om at et logeliv ikke bare innebærer arbeid med selv'et, men at det også betyr praktisk deltakelse, arbeid og utgifter. Men arbeidet gir utvikling.

Hvordan utvikler du deg i logen? Om målet til Odd Fellow er at vi skal bli bedre mennesker, avhenger resultatene av oss selv. På den ene siden betyr det noe om logen legger til rette for at du kan delta og utvikle deg – på den andre siden er en søskenkjede aldri sterkere enn det svakeste ledd. For en sterk søskenkjede må hvert ledd bidra med seg selv og det de bringer til fellesskapet. Aktive logesøsken gir en aktiv loge. Er det noe vi ikke er fornøyd med, er vi selv forandringen. Å bidra i fellesskapet, tjene logen og vilje til at logen vår skal blomstre, er det beste grunnlaget for å se resultater!

Det er mange oppgaver som skal løses i logen, både praktisk og rituelt. Vi er organisert slik at vi har mange rundt oss å støtte oss på. I andre foreninger kan du kanskje oppleve å få dyttet en perm i armene – så er du overlatt til deg selv. Hos oss er det et fellesskap av andre du kan søke råd hos – forgjengere i egen loge, «kolleger» i andre og systemer for opplæring i søskenfellesskapet. Derfor er hvert embet ikke bare en viktig oppgave som skal løses for logen, det er også en læringsmulighet for hver bror og søster. Mulighet til å gi seg i kast med kjente og ukjente oppgaver. Kanskje er dette noe du har god kompetanse på? Sett spor etter deg i logen ved å øke kvalitet og utvikle embete i din loge! Har du ikke vært borte i noe sånt? «Det har jeg aldri prøvd før, det får jeg sikkert til!» La det trygge fellesskapet i vår Orden være stedet du gjorde noe for første gang, så neste bror eller søster kan dele dine erfaringer, og så du tar erfaringen med i ditt liv og din hverdag. Det kan være nervepirrende å gjøre noe for første gang, og en stor glede når vi lærer og mestrer. Husk at den som ikke er redd for noe, heller aldri er modig. Det er bare den som er redd – og gjør det likevel – som kan vise mot. Å se søsken ta på seg noe de var redd de ikke kunne - så bare gjorde de det likevel! - det er imponerende – og rørende!

Liselotte Aune Lee

Tildeling av 70-års Veteranjuvel

av Herold/Kapellan Sissel Marie Askim-Skaar

For en kveld, og for en dame!

Mandag 10. februar 2020, hadde vi i Loge nr 9 Caritas tildeling av 70 ÅRS VETERANJUVEL!

Og det til vår egen søster, Lillemor Andreassen. Hun fyller 102 år i april, og bærer sin alder med rak rygg! Hun lot seg ikke bare hylle, men reiste seg og holdt en tale på strak arm!

Jubilanten ble født 26. april 1918, og ble innviet i Ordenen 30. januar 1950. Hun hadde sitt virke som jordmor, og ble derfor ofte kalt både Lillemor og Jordmor av sine logesøstre.

Selve tildelingen ble verdig gjennomført av Stor Sire Morten Buan og hans embedskollegium – og det var en urfremførelse av Kjell-Henrik Hendrichs vakre nyskrevne rituale for 70-årsveteraner.

Det var mange som ville hylle jubилanten, deriblandt mange gjester fra Rebekkaloge nr. 130 Dråpen.

Jubilanten holder sin takketale

OM Turid Meland Sørnæs holder tale for jubилanten

Vår IV Gry Ceilie Lippestad, fremførte sitt eget dikt til jubилanten

Stor Sire Morten Buan holder tale for jubилanten

Vakre toner fra «Operakoret», mens vi koste oss sammen med jubилanten til et glass musserende før middagen.

VI HAR ALT DU TRENGER**-og mye mer. Besøk vår nettbutikk og se alt vi har å tilby.**

Art.nr: 11014
Feste for nåler,
19cm
Kr 215,-

Art.nr: 11084
Veskeholder
m/kjedeledd
Kr 40,-

Art.nr: 11085
Pashmina-sjal
Kr 525,-

Art.nr: 11102
Handlenett
m/kjedeledd
og gildelås
Kr 120,-

Art.nr: 11058
Damehansker
i skinn
Kr 290,-

Art.nr: 11089
Kjedeleddnål
m/stener
Kr 200,-

**ODD FELLOW
UTSTYR**

REDAKTØRENS

HJØRNE

Tillit – en forutsetning for det gode liv

Vi påstår, med rette, at Norge er et av verdens beste land å leve i. Grunnene er selvsagt mange, men et helt avgjørende trekk ved det norske samfunnet er gjensidig tillit.

Vi har tillit til systemet. Til myndigheter som politi, justisvesen, legestand, transportører, posten osv. Vi har også stor tillit til hverandre. Vi stoler på at vi vil hverandre vel.

Stor grad av kulturell likhet, vekt på individuelt ansvar, tidlig bekjempelse av analfabetisme, dugnads- og organisasjonskultur, lavt konfliktnivå og stabile samfunnsforhold, har lagt grunnlaget for høye tillitsnivåer som igjen var betydningsfulle for dannelsen av sterke offentlige institusjoner og velferdsordninger. Rettsstaten og beskyttelse av eiendomsretten bidrar til at man kan ha tillit i markedstransaksjoner og fremmer derigjennom økonomisk utvikling. Like muligheter, sosial mobilitet, høyt velstandsnivå og utdanningsnivå er også faktorer som henger nøye sammen med tilliten i et samfunn.

Men tillit er først og fremst et relasjonelt fenomen. Altså tillit skapes i forholdet mellom to eller flere mennesker.

I dag er det en utbredt oppfatning at tillit har stor betydning for at et samfunn skal fungere godt. Tillit vokser fram på aktørnivå, samtidig er summen av borgernes tillit til hverandre og til de politiske institusjonene et mål på kvaliteten ved det enkelte samfunnet.

Når vi så opplever at tillit brytes, f.eks. slik vi har sett nylig med NAV-skandalen eller stortingsrepresentanter som begår økonomisk utroskap, gjør det noe med samfunnet og den tilliten vi har til systemet.

Felles interesser og rettferdige prosesser bidrar til å skape tillit, men en enda sterkere kilde til tillit er oppfatningen om at den vi skal ha tillit til er minst like opptatt av våre interesser som

sine egne. Ledere som balanserer egne interesser med å vise interesse for og støtte andres interesser, vil oppleves som mer tillitsvekkende. De både viser respekt for andre og forstår også andres behov på en slik måte at det hjelper dem til å finne en vinn-vinn-løsning. Det styrker viljen til å dele og vise gjensidighet. Om jeg har profetisk gave, kjenner alle hemmeligheter og eier all kunnskap, om jeg har all tro så jeg kan flytte fjell, men ikke har kjærlighet, da er jeg intet. (har jeg ingen tillit - red.anmerkning). Kor. 13-2

Så kjærlighet er en viktig faktor for tillit. Og kanskje spesielt «den edle kjærlighet» den som er utspringet for altruisme.

Altruisme defineres ofte slik:

En uselvisk og offervillig holdning og handling overfor medmennesker, det motsatte av egoisme.

Men ligger det ikke en kime av tillit også i altruisme? Tillit til at den hjelp eller handling jeg gjør overfor et medmenneske, skal føre til noe positivt? Å ha tillit til at den 100-lappen jeg gir til en tigger på gaten, skal bidra positivt for vedkommende? Manglende tillit, gjør at vi ikke gir penger. Manglende tillit gjør at vi går forbi.

Så vi kan konstatere at tillit er en forutsetning for at vi kan bli bedre medmennesker. Uten tillit vil vi ikke betrakte våre medmennesker på en måte som gjør at ord blir til handling; hjerte og hånd.

Tillit gjør at vi tør ta risiko. Når tillit skapes, er vi villig til å ta sjanser. Vi kan relatere det til tiltro til en bilselger, tiltro til legen, tiltro til lærere osv. Tillit er et grunnlag for at relasjonen mellom meg og en annen kan fungere og der jeg er villig til å legge ansvar på en annen for få det bedre eller oppleve noe som er positivt.

Tillit er noe vi gjør oss fortjent til, heter det. Ingen kan kreve tillit. Og hvordan kan vi skape tillit i vår Orden?

Noe av det viktigste er at vi står fast på våre verdier som toleranse, medmenneskelighet og universell rettferdighet. Og at ord gjøres til handling. Det skaper tillit. Og at vi bygger fellesskap på en slik måte at alle blir inkludert. At vi gjennom vår måte å møte mennesker på, viser Odd Fellow i sinn og gjerning.

Å være en Odd Fellow gjør oss ikke til et bedre menneske enn andre. Å være en Odd Fellow er, gjennom handling, å vise at vi har basert våre liv på verdier som bidrar til at hvert enkelt menneske møtes med respekt, toleranse og velvilje. Det skaper tillit.

Tillit må fortjenest. Tillit er fundamentalt. Tillit er kjærlighet. Tillit bidrar til medmenneskelighet.

Tillit skapes ved at den tas i bruk. (Berthold Brecht)

Dag-Runar Pedersen
Redaktør

Vi lager merker og emblemer i sølv og emalje.
Alt lages for hånd på verkstedet, hvor norsk
håndverk og kvalitet står i fokus.

Ta kontakt for mer info:

Tlf: 22 17 50 50

Email: opro@opro.no

www.emaljesmykker.no

Opro
Norske emaljesmykker

Siden 1976

**DE TRE
KJEDE
LEDD**

MEDIAINFORMASJON:

De Tre Kjedeledd er Odd Fellow Ordenens medlemsblad og sendes til medlemmene 4 ganger pr. år. Antall blader som blir distribuert er 20.000. Det er dokumentert at bladet også leses av familiemedlemmer, venner og bekjente, slik at den effektive målgruppen er ca. 50.000 lesere. Lesergruppen utgjør en attraktiv og kjøpesterk målgruppe, med en lav risikoprofil.

Priser og formater (netto):

Tekstsideannonser (bredde x høyde, mål i mm)

1/1 side utfallende	(216x303)	12.600,-
satsformat	(186x256)	12.600,-
1/2 side stående	(90x186)	7.800,-
liggende	(186x125)	7.800,-
1/4 side stående	(90x125)	4.500,-
liggende	(186x 56)	4.500,-

Annonsematerialet kan leveres som manus og fotos, de må være høyoppløslige.

Leveres annonsen som ferdig materiell må PDF være høyoppløslig og EPS-format i 300 dpi.

Merverdiavgift:

De Tre Kjedeledd er fritatt for mva.

Utgivelsesplan 2020

UTGAVE	MATR.FRIST	UTGIVELSE
1/2020	06.03.20	31.03.20
2/2020	07.06.20	01.07.20
3/2020	11.09.20	07.10.20
4/2020	13.11.20	07.12.20

Opplag: 20.500 eks

Format: 210x297 mm

Ansvarlig utgiver:

Odd Fellow Ordenen
Stortingsgaten 28, 0161 Oslo
Org nr 871 435 162

Redaksjonen:

Redaktør: Dag-Runar Pedersen
Epost: redaktor@oddfellow.no
Redaksjonssekretær: Knut Aslak Wickmann
Layout: Pål Haugs
Trykk: SIA UnitedPress Tipografija & SIA Corporate
Distribusjon: Posten-Bring

B-BLAD

RETURADRESSE:
DE TRE KJEDELEDD
STORTINGSGATEN 28
0161 OSLO

Ettersendes ikke ved varig adresseendring,
men sendes tilbake til senderen med
opplysninger om den nye adressen.

Det vanskeligste

**Det vanskeligste er
å holde ut med seg selv.
Holde ut med seg selv
og bære over når
det lukter sure strømper
av din sjel.**

**Men prøv med det gode! Husk
du skal bo i hus med deg selv
så lenge lyset brenner
i øynene dine. Hver morgen
skal speilet hviske til deg der du står
innsydd i ditt eget skrukne skinn
og med såpe rundt øreknutene.
– Dette er Du, Du, Du ... Men prøv
med litt vennlighet, et strøk
over det glisne håret kanskje:
– Det går nok bra, kamerat.
Det går nok bra ...**

**For mye av hatet og kulden i verden
kommer av menneskets
tærende selvhat.**

HANS BØRLI

